

"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Eins Pátny'nia, Chicago, Ill.
Metine Prems: \$2.00
Kanaadoje ir M. k. \$2.50
Visose kitose spaitylose \$3.00
Premsrata apmokama is virsaus. Premsceratos
matas skaitos nuo dienos uzrasymo. Ne nuo Naujo Me-
to. Apasirinus kaitu kasvite laiku. Adresuokite:
A. OLSZEWSKI
3252 No. Halsted St. CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published Fridays at Chicago, Ill.
Yearly Subscription rates:
In United States \$2.00
To Canada and Mexico \$2.50
To all other Foreign Countries \$3.00
Advertising rates on application. Address
A. OLSZEWSKI, Pub.
3252 No. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Entered as Second-Class matter July 13th, 1893, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Metai XXVI

CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, VASARIS (FEBRUARY) 23 d., 1917 M.

No. 8

Didėji Karė.

Susierzinimas Suvienujų Valstijų su Vokietija, to pasekmės dar nepriejo galo. Dar vis nežinia, kas iš to gali užgimti—karė, ar susitaikymas. Iki šiol nei vienos pusės laikraščiai apie susitaikymą, kadangi tai tik nusilenkiant galima atsiekti, nekaltai, nes nei viena pusė nusilenkti nenori. Bet tas nereikia, kad katra nors pusė karės norėtų. Karės nieks nenori. Suvienujų Valstijos karėn nepriėngusios, o karėn nu seniai priėngusios Vokietijos kariškos pajėgos visos užimtos kitur, prieš Ameriką mažai jų pastatyti jį galėtų. Todėl ir Vokietija karės bijosi, nors vokiški laikraščiai ir vokiški valdininkai net per garsiai šukauja, kad jos nesibijo. Sukavimai vienok tai dar ne karė. Visoki laikraščiuose garsinami sumanymai tai dar ne kariūmenės organizavimas, tam reikia ko kito, bet ne šukavimų ir statymo visokių sumanymų. Sumanymų gi Amerikos laikraščiuose paduodama daug. Laikraščiai užtikrina, būk buvęs St. J. Valstijų prezidentas Roosevelt nori karėn įsikisti ir pasiūsti kariūmenę pagelbon taktininkams, nors to valdžia daryti visai nenorėtų. Roosevelt, kaip garsina laikraščiai, turi apsielti visai be valdžios pritarimo ir pagelbos. Jis mano suorganizuoti ir apginkluoti liuosnorių kariūmenę iš kokių 200,000 kariūvių ir pats nori ją nuvesti pagelbon taktininkams Francuzijon. Jeigu valdžia trukdytų organizavimą tokių kariūmenės suvienujų Valstijose, tai jis mano ją organizuoti Kanadoj. Bet visas tas sumanymas labai panašus į paprastą laikraštiniui fantaziją, kurią jie vien Rooseveltto vardu pridengia. Juk 200,000 liuosnorių kariūvių apgyntumui viso krašto S. Valstijų valdžia neįstengia namieje surinkti, tai visai negalima tai padaryti privatistų žinogui, kuris būtų priverstas savo fantastišką liuosnorių kariūmenę organizuoti svetimam krašte. Butų tai privatiška karė privatiškos kariūmenės, kokios jau niekur nėra ir būti negali. Laikai, kuomet valdovai, kaip tai darė nazi vokiški kunigaikščiai pasipelnymui, iš savo piliečių organizavo kariūmenę ir ją už pinigų parsamdydavo kiekveinan muštiesi norintiems, jau seniai praėjo. Šiandien kares veda tautos, jų valdžios, bet ne privatiški žmonės. Jeigu Roosevelt ir nuvažiuotų su pora tukstančių liuosnorių iš Amerikos, būtų tai neverta minėjimo, permenka pagelba, kuri taktininkams pergalės atgauti negalėtų. Ir karė 1871 m. buvo 10,000 amerikoniškų liuosnorių, be abejonės susidedančių iš Amerikos francuzų, bet ir su jų pagelba francuzai prieš didesnę vokičių pajėgą atsilaukė negalėjo. Turbut ir Roosevelt nesurastų savo privatiškai kariūmeni daugiau liuosnorių, nes kas norėjo karėj taktininkams padėti, tie jau pirmą karėn iškeliavo su Kanados kariūmene. Reikia todėl manyti, kad su tuom fantastiškų padėjimu taktininkams Roosevelt neko neturi.

Gali taktininkai sulaukti Amerikos militariškos pagelbos, bet ne privatiškos,—jeigu kiltų karė suvienujų Valstijų su Vokietija, nors Suvienujų Valstijos ir nenorėtų siūsti savo kariūmenę Europon. Niekas pradėjęs karė, negali įspėti, kur jį gali išplatinti ir kur gali pasibaigti. Žino tai gerai ir vokičiai, todėl jie visokioms paslapčioms intrigoms, gimdydami maistus kaimyniškuose su Ameriką kraštuose, jau dabar stengiasi jai taip patarnauti, kad jos kariūmenė namieje būtų reikalinga,

kad jos Europon negalėtų pasiūti net tasyk, jeigu kiltų tikra karė su Vokietija.

Kadangi Amerikoj dar nieks negali įspėti, kas iš kilusių vaidų su Vokietija gali kilti, todėl ir ji, kiek tik gali, drutina savo kariškas pajėgas. Kongresui paduota sumanymas įvesti priverstiną tarnavimą kariūmenė visų vyrų. Be abejonės tas bus ir Amerikoj įvestas; nors iki karė su Vokietija neprieitų, bet vadaai su jį patarnaus šalininkams didelės kariūmenės.

Gazdinimui Suvienujų Valstijų ir Vokietija griebiasi ne vien sprogdinimo amunicijos dirbtuvų, bet griebiasi ir tikrų komedijų. Žuomet tik tapo pertraukti diplomatiški ryšiai su Vokietija, kila tuoj kariūmenės revoliucija amerikonių sutvortoj Kubos republikoj, kur vokičiai turi nemažą įtaką. Labiau subruzo ir Meksikos banditų vadovas Villa, kuris pasirengęs tam tarnauti, kas daugiau užmoka. Jis su savo šalininkais visai prisitartino prie Suvienujų Valstijų rubežių. Kalba, būk jis slapstai Japonijai iškeliavo, su kuria nori koku ten ryšius užmegzti, nors Japonija vokičių nerems, nes su jais iš vien su taktininkais karė veda. Panašiais gazdinimais vokičiai stengiasi suvienujų Valstijas nuo karės sulaukyti. Jie nori, kad jos siūstų savo kariūmenę ant salos Kubos, arba Meksikos, vietoj taktininkams padėti. Tas, rodosi pasisekė, nes priėngta jau 5000, ar 7000 kariūvių pasiūsti ant salos Kubos. Rods tai nedaug, bet Suvienujų Valstijos mažai kariūmenės ir turi, tai joms ir 7000 daug sveria.

Karės frontuose ypač rytiniame fronte ir Balkanuose nieko svarbesnio neatsitiko. Rumunijai viso krašto S. Valstijų valdžia neįstengia namieje surinkti, tai visai negalima tai padaryti privatistų žinogui, kuris būtų priverstas savo fantastišką liuosnorių kariūmenę organizuoti svetimam krašte. Butų tai privatiška karė privatiškos kariūmenės, kokios jau niekur nėra ir būti negali. Laikai, kuomet valdovai, kaip tai darė nazi vokiški kunigaikščiai pasipelnymui, iš savo piliečių organizavo kariūmenę ir ją už pinigų parsamdydavo kiekveinan muštiesi norintiems, jau seniai praėjo. Šiandien kares veda tautos, jų valdžios, bet ne privatiški žmonės. Jeigu Roosevelt ir nuvažiuotų su pora tukstančių liuosnorių iš Amerikos, būtų tai neverta minėjimo, permenka pagelba, kuri taktininkams pergalės atgauti negalėtų. Ir karė 1871 m. buvo 10,000 amerikoniškų liuosnorių, be abejonės susidedančių iš Amerikos francuzų, bet ir su jų pagelba francuzai prieš didesnę vokičių pajėgą atsilaukė negalėjo. Turbut ir Roosevelt nesurastų savo privatiškai kariūmeni daugiau liuosnorių, nes kas norėjo karėj taktininkams padėti, tie jau pirmą karėn iškeliavo su Kanados kariūmene. Reikia todėl manyti, kad su tuom fantastiškų padėjimu taktininkams Roosevelt neko neturi.

Kaukazo fronte, Mesopotamijoj ir prie Egipto rubežių visai tuom tarpu pasiliovė priešingų kariūmenų veikimas. Čia pereita savaitė praėjo be didesnių susirėmimų. Vien Tigris paupiuose buvo didesni susirėmimai prie Sennayut, kur anglai apvaldė 450 yratų turinčių. Kitose vietose, kur anglai buvo toliau nužengę, nesugrįžo į savo seniasias pozicijas. Anglai toliau nužengė tik pieciniam upės Tigris šone.

Italiskame fronte pereita savaitė praėjo gana ramiai, nes kariūmenų veikimą trukdė nupuolę kalnuose sniegas ir šalčiai. Čia ir paskui negalima laukti didesnių mušių, nes kariūmenų veikimui ir paskui dar ilgai kenks nepereinami keliai kalnuose, ir sniego lavinos, kas sulaukys abiejų kariūmenų veikimą. Artilerija, kaip visuomet, veikia Isonzo paupiuose ir Goricia distrikte. Italų veikimas Istrijoj pasiliovė; jie sulaukė savo kariūmenės žengimą prie Triesto. Apstojio jų kariūmenės veikimas ir Trento distrikte.

Galicijoj ir Karpatų kalnuose pereita savaitė praėjo gana ramiai. Didiesnių mušių toj fronte daryti nebuvo. Austrijoj svarbesniu už pasisekimus, ar nepasisekimus karės frontuose yra visur kilančios demonstracijos su taikos reikalavimais. Žmonės vis garsiau reikalauja taikos, nes karė ir jos pagimdyta maisto stoka visiems

skaudžiai duodasi jausti. Kaip praneša iš Berno, Šveicarijoj, didiesi nesutikimai Austrijos su Vokietija, ką žinių cenzoriai stengiasi paslėpti. Austrija norėtų nuo vokičių pasiluosuoti, nes Austrijoj vien valdžia yra vokiška, o gyventojų dauguma yra ne vokičiai. Ta dauguma nenori, kad juos savo vystykluose vokičiai laikytų ir verstų už vokičių reikalus kraują lieti ir vargą kęsti. Ta vokičiams neprilanki gyventojų dauguma vis garsiau taikos reikalauja.

Diplomatiški ryšiai Austrijos su Suvienujų Valstijoms dar nepertraukti, bet daugelis politikos vedėjų Amerikoj mano, kad jų nebus galima ilgai palaikyti. Austrijos ambasadorius dar vis neturėjo progos Amerikos prezidentui savo įgaliojimus perduoti.

Rusiškame karės fronte smarkesni mušiai buvo tik Rygos ir Dvinsko distrikte, bet ir juos ne rusai, bet vokičiai pradėjo. Bet kaip rodosi, vokičiai ir pavasaryj nemano, o fronto dalyj visur ofensivą pradėti, nors iš pradžių štabo perdėtinis Hindenburg manė, kad tinkamos taikos iškovojimui pakaks rusus įveikti; dabar, ir Hindenburg jau mato, kad taikos nebus be pergalės vakariniame fronte, todėl ten nuo pavasario jis rengia smarkią vokičių ofensivą pradėti, o rytiniame fronte karts nuo karto jis griebiasi ofensivą vien savo miegrius vakariniame fronte norėdamas paslėpti. Ir pereitą savaitę tame fronte didesni mušiai buvo vien Dvinsko distrikte prie Lawhes, ir pietvakarus nuo Dvinsko. Bet, matyt, nedidelio ir čia mušio buta. Vokičiai iš syk įsiveržė į rusų grabę ir paėmė 50 nelaisvių, bet kontratak rusai juos iš užimtos grabės išvijo.

Smarkiausi mušiai pereitą savaitę buvo anglų fronte Ancre paupiuose, Francuzoj. Jie paėmė 1½ mylios fronte vieną mylią vokičių grabių ir tai su labai mažais nuostoliais, kuomet vokičių nuostoliai buvo labai dideli, vien nelaisvėn paimta 773 vokičiai; anglams teko taigai tulas kulkasvaidžių skaitlius. Prie Barlescourt vokičiai užpuolė anglų pozicijas, bet su labai dideliais nuostoliais artilerijos tapo atmušti. Smarkesni mušiai buvo taigai vakarus nuo Arras ir į pietus nuo Ypres, kur anglai išnaikino dalį vokiškų apkasų.

Francuzų fronte smarkesni mušiai buvo prie Troyon, Chamberettes, prie Bois le Pretre, kur tapo išnaikinti vokičių apkasai. Prie Bezonvaux ir St. Michel vokičiai naktį užpuolė francuzų pozicijas, bet tapo su dideliais jiems nuostoliais atgal atmušti ir nedrįso atnaujinti užpuolimo.

Iš vokičių atakų matyt, kad vakariniame fronte jų kariūmenė tapo sudrutinta. Taigi taktininkai pavasaryj laukia jų ofensivą ir prie to prisirėmę. Jie taigai sudrutino savo kariūmenę. Vien francuzų kariūmenė tapo sudrutinta 350,000 kariūvių pašauktų tarnyston, kurie turėjo kariūmenėn stoti 1918 metuose.

Iš Karės Lauko.

400 AMERIKIEČIŲ BE IŠTEKLAUS KOPENHAGEN.

Kopenhaga, per Londoną, vas. 19 d.—Keturi šimtai amerikiečių susirupinę laukia progos pargrįžti Amerikon; jie yra likę be pinigų ir pasisekimus, ar nepasisekimus karės frontuose yra visur kilančios demonstracijos su taikos reikalavimais. Žmonės vis garsiau reikalauja taikos, nes karė ir jos pagimdyta maisto stoka visiems

Chas. J. Vopicka, kuris atstovavo Amerikos reikalus Balkanų valstijose ir kuriam paskui buvo liepta grįžti namon.

BERLINAS PALIUOSAVO SUV. VALSTIJŲ JUREIVIUS.

Londonas, vas. 16 d. Septyniolios dešimtys du Amerikos jureiviai, kurie buvo paimti nelaisvėn nuo anglų laivo Yarrowdale, tapo paliosuoti. Šitas paliosavimas prašalino reikalą SUV. Valstijoms statyti ultimatumą Vokietijai ir po jo rengimąsi karėn su Vokietija. Vienok SUV. Valstijos rengiasi prie karės kiek drutos. Šitas besirėngimas ypatingai Apstereiskia laivyno Skyriuje.

ANGLAI MESOPOTAMIJOJ PAIMA 1,995 TURKUS.

Londonas, vas. 17 d.—Šios dienos oficialiam pranešime paskelbiama apie kelis svarbius laimėjimus Mesopotamijoj prieš turkus. Neskaitant to, kad turkai tapo nuvaryti atgal ties Tigro upė, anglai paėmė 1995 turkus nelaisvėn. Tarpe belaisvių yra 80 oficerai. Be to paimta penkis mašininės kanuolės, 2500 šaudyklių ir daugybė šovinių bei kitokių daiktų.

Turkų oficialiai pranešimai pripažįsta pastarąją ant Tigris upės. Vienas sako: "Po to kaip užpuolimas ant dešiniojo vokičių sparno buvo atmuštas, mūsų pozicijos, sulgy paliepiamu, tapo apleistos, kad išvengus bereikalingų nuostolių." Kitas pranešimas sako: "Tigro šonas.—Mes truputį pasitraukėme atgal, kad išvengus bereikalingų nuostolių."

GRAIKAI MIRŠTA BADU PO TALKININKŲ BLOKADOS.

Washington, D. C., vas. 18 d.—Graikijos pasiuntiniai išdavė tokį paskelbimą:

Pasuntinija yra apturėjusi žinių, kad taktininkų blokavimas Graikijos pakraščiu nuo gruod. 8 d. yra kuoliudniausias. Janijoj paduota 10 mirčių nuo bado, Arkadijoj 10, Pevzoj 2, Eubokoj 1 ir Messinijoj 1. Be turčiai maitinasi žolėmis; žarnų ir liuosų vidurių epidemijos sparčiai platinasi.

Nežiūrint to, kad taktininkų ultimatumas paimti išpildytas, blokada nei kiek nesumazinta. Žuvajamosios valtys yra skandinamos, arba atimamos blokuojančių laivų. Plaukymas pakraščiais visiškai uždraustas.

AMERIKOS LAIVAI GALI APSIGINKLUOTI.

Suvienujų Valstijų valdžia leidžia Suvienujų Valstijų pilklybinams laivams, atsigynimui nuo vokičių submarinų, kanuolėms apsiginkluoti. Laivų savininkai vienok reikalauja, kad valdžia jiems ir kanuolės parupintų. Tas klausimas iki šiol dar galutinai neišspręstas.

VALSTIJOS SENATAS UŽGYRĖ PANAIKINTI SALIUNUS.

Illinois valstijos senatas 31 balsu prieš 18, taigi daugiau negu dviem trečdaliais balsų, priėmė sumanymą panaikinti visoj Illinois valstijoj saliunus. Bet kad su manymas taptų teisėmis, neužtenka, kad jį priimtų ir žemesnysis legislaturas rumas.

ŽADA ATIDARYTI SAVO PORTUS TALKININKAMS.

Washington, D. C. Kalbama čia, buk Suvienujų Valstijų valdžia mano atidaryti savo portus visokiems taktininkų laivams, kurie galės portuose tol stovėti, kol tik panorės, dokuose galės taisyti savo laivus. Žinoma, Amerika gali tų padaryti, bet delto Vokietija be abejonės jai karė apsauktų, nes tas būtų sulaužymu tarptautinių taisyčių ir remi-

mušti su dideliais jiems nuostoliais. Nekurios vokičių rotos, užpuolusios anglus, tapo visai išmaikintos; tie, kurie nebuvo užmušti, pateko nelaisvėn. Nekurie belaisviai priklauso prie garsios 89 grenadierų gvardijos. Visi vokičiai buvo apskrovę pavėksliniais atvirukais ir pašeilais. Daugias kas vargiai pas juos bebuvu. Atvirukai daugiasia buvo sentimentalingi, daugumas jų piešė kariūvių namon grįžimą.

IS AMERIKOS.

GELEZINKELIŲ KOMPANIJŲ PASIULYMAI.

New York. Vedejai gelezinkelių kompanijų pranešė prezidentui, jog jeigu kiltų karė su Vokietija, jie atiduoda savo kelius, vagonus ir viską reikalingą kariūmenės reikalams. Bet kilus karės vedejai visai nepraso gelezinkelių kompanijų malonės, bet ar jos sutinka, ar ne, paima gelezinkelių kariūmenės globon. Krašto apgimimas yra svarbesniu už kompanijų reikalus ir norus.

VOKIEČIUS AMERIKOJ APIMA BAIMĖ.

Vokičiai veikėjai Amerikoj, kurie pirmą pajuokė ir kurstė žmonis prieš prezidentą ir Suvienujų Valstijas, dabar pučia į visai kitokią dudą ir mokina Amerikoj gyvenančius vokičius būti ištikimais Amerikai, nes ji vien yra tikra Amerikos vokičių tėvynė. Matyt pabugo kurstymų pasekmę. Su pritarimu prezidentui ir Suvienujų Valstijų valdžiai atsiliepė prezidentas didžiausios Amerikoj organizacijos—Vokiško Bundo. Panašiai kalba ir buvę Vokietijos šalininkai kongresmanai—Mann iš Illinois ir kongresmanas Kahn iš Kalifornijos. Net laikraštiniškai vokiški fanatikai jau atsargiau savo kurstymus varo.

SUDUŽO AUTOMOBILIUS.

Kansas City, Mo. Susidaužė čia su pasivazinėtojai automobilis. Užmūsta prie to 3 žmonės, o vienas tapo pavojingai apkalutas. Užmūstas tapo ir automobilio chauffeuris.

KONCENTRACIJOS STOVYKLOS.

Washington, D. C. Karės ministerija mano parengti speciales stovyklas, į kurias, jeigu kils karė su Vokietija, bus suvaromi visi neistikimi Amerikai žmonės, atsidavę vokičiams, taigai Amerikoj gyvenanti vokičiai. Vieną tokią stovyklą manoma parengti metoli Chicago, Fort Sheridan.

SUMANYMAS PRIVERSTINO TARNAVIMO KARIUMENĖJ.

Washington, D. C. Suvienujų Valstijų kariūmenės štabas davė sumanymą karės ministerijai priverstinio ėmimo kariūmenės vyrų, galinčių ginklus nešioti. Toki priverstinai paimti vyrai tarnautų kariūmenėj metus laiko. Klausimą tą ministeris nori pavesti per referendum nutalsuoti patiems gyventojams.

AUSTRIJOS AMBASADORIUS DAR NEPRIPAŽINTAS.

Washington, D. C. Neseniai atkakusio Amerikon Austrijos ambasadoriaus, lenko grafo Tarkenka, iki šiol prezidento nepriėmė ir ambasadorius neturėjo progos prezidentui savo įgaliojimus perduoti, todėl jis iki šiol Austrijos ambasadoriu dar nepripažintas. Gal jam išpulti be pripažinimo grįžti namon nebuvus visai ambasadoriumi Amerikoj, nes Suvienujų Valstijos mano ir su Austrija pertraukti diplomatiškus ryšius.

NORI ILLINOIS VALSTIJĄ PADALINTI.

Springfield, Ill. Senatorius I. T. Denvir iš Chicago įnešė valstijos legislaturon reikalavimą,

mu atviru vienos karė vedančios pusės.

VILLOS BANDITAI VĖL ATLANKE SUVIENYNTAS VALSTIJAS.

El Paso, Tex. Meksiko banditai, kaip mano, Villos vedami, peržengė Suvienujų Valstijų rubežių Naujame Meksike, išplėšė galvijų augintojo farmą ir daug galvijų Meksikan nusivarė.

MOTERIS GALĖS DALYVAUTI IR PREZIDENTO RINKIMUOSE.

Columbus, O. Valstijos senatas priėmė Reynoldso bilių, kuri reikalauja, kad moterims būtų pripažintos balsavimo tiesos ir renkant Suvienujų Valstijų prezidentą. Bilių tą jau pirmą priėmė žemesnysis legislaturas rumas, tai reikia vien gubernatoriaus parašo.

AMERIKA NENORI PRIPAZINTI SENO SUTARIMO.

Washington, D. C. Suvienujų Valstijų valdžia nenori pripažinti seno, 1799 ir 1828 sutarimo su Prūsais padaryto, kuris net karės laike pripažįsta vokičiams daug tiesų: šioje karėje pats vokičiai lauzė tą sutarimą, nors jis vien jiems naudingas. Jau vokičių kova submarinomis visai į niekus tą sutarimą paverčia.

STAIGA MIRĖ GUBERNATORIUS.

Santa Fe, Cal. Neseniai į valstiją pakelto Naujo Meksiko antaras gubernatorius De Vaca staiga pasimirė. Giminės manė, kad jis tik užmiglo, bet buvo tai jau nežinomas miegas.

PRIVATISKŲ TELEGRAMŲ NEPRIIMAMA.

Postal Telegraph Co. pagarsino, jog bevielnio telegrafo stacija Sayville, per kur vokičiai siųsdavo daugiasiai melagingų žinių, nepriminės visai persiuntimui privatiskų telegramų. Stacija dabar priima vien pilklybinius ir laikraščiams telegramus.

UŽDARĖ PORTAN ĮEJIMĄ.

Norfolk, Va. Admirolas McLean pagarsino, jog stipriu plieniniu tinklu tapo uždarytas Hampton laivų kelias, kad vokičių submarinos negalėtų portan įeiti. Tinklus tokius vartoja Anglija apsaugojimui nuo submarinų savo portų.

IŠ VISUR.

„Du vyriškiai ant gatvės Petrograde su revolveriais užpuolė Rusijos laivyno ministerį admirolą Grigorovičą, bet jo nesužeidė. Užpuolikų vienok suimti nepasisekė, abudu pabėgo.“

„Rusijoj, mieste Nizne Novgorode sudėgė žydų pabėgėlių prieglaudą, kurioj buvo 2000 rumunų pabėgėlių. Sudėgė 150 pabėgėlių, o 450 sunkiai apdegė.“

„Grekijoj, Atėnų porte Piraeus amunicijos dirbtuvėse kilęs gaisras, apėmė visą miestą. Ugnyje žuvo ir daug žmonių. Gesinti ugnį atkako francuziškai ir angliškai kariūviai ir nuo tų kraštų kariškų laivų išsodinti jureiviai.“

„Francuzijos parlamentan įneša reikalavimas, kad laivams ir jų įguloms, už kiekvieną paskandinimą vokiškos submarinos būtų skiriama dovana po 100,000 dol. Davaną tokią turėtų gauti visi laivai, ne vien francuziškai, bet ir neutrališkai.“

„Buvęs Suvienujų Valstijų ambasadorius Vokietijoj James W. Gerard iškeliavo jau iš Šveicarijos Paryžiu.“

kad iš Illinois valstijos būtų padarytos dvi—Šiaurinė, susidedanti iš Cook pavieto arba Chicago ir Pietinė, susidedanti iš likusių 101 pavieto.

MEXIKO BANDITAI UŽMUŠĖ TRIS AMERIKONUS.

Columbus, N. M. Meksiko banditai, įsiveržė į Suvienujų Valstijų pusę, išplėšė Corner Ranch, su gyvulių banda nusivarė Meksiko pusėn tris piemenis (cowboys) ir ten juos užmušė. Kunus užmuštų piemenų surado. Banditų vadovas, Villos generolas Salazar, gaudina įsiveržimu į Suvienujų Valstijas, kur kas su didesniomis pajėgomis, negu buvo įsiveržimas prie Columbus, N. Mexico.

NORĖJO GIESMININKA SULAIKYTI.

Kelios dienos atgal Bostonin atkako ateivys Dominic Pacifico. Ateivių užveizdos valdininkai, dėl jo šilpo kuno sudėjimo, norėjo jį atgal gražinti. Ateivys vienok apreiškė, jog jis yra operos giesmininkas ir prašė duoti jam progą savo išlavimą ir gabumą parodyti. Tas jam buvo leista. Jis atgiedojo ariją iš operos „Tosca“ ir už tai nuo susirinkusių gavo bravo. Tas gal bus jam geriausias pasportu Amerikon.

GAISRAS.

Sheboygan, Wis. Sudėgė čia statų dirbtuvės Joerns Brothers. Nuostolių ugnis pridirbo ant 150,000 dol.

SVETIMTAUČIAI TURĖS UŽSIMELDUOTI.

Washington, D. C. Kongresan įneša reikalavimas, kad visi Suvienujų Valstijose gyvenanti svetimtaučiai, ne jų piliečiai, užsimelduotų policijoj. Priverstinias užsimeldavimas yra visur Europos civilizuotuose kraštuose. Ten turi užsimelduoti policijoj ir vokičiai iš kitur atkagę, ne vien svetimų kraštų piliečiai.

Norfolk, Va. Admirolas McLean pagarsino, jog stipriu plieniniu tinklu tapo uždarytas Hampton laivų kelias, kad vokičių submarinos negalėtų portan įeiti. Tinklus tokius vartoja Anglija apsaugojimui nuo submarinų savo portų.

IŠ VISUR.

„Du vyriškiai ant gatvės Petrograde su revolveriais užpuolė Rusijos laivyno ministerį admirolą Grigorovičą, bet jo nesužeidė. Užpuolikų vienok suimti nepasisekė, abudu pabėgo.“

„Rusijoj, mieste Nizne Novgorode sudėgė žydų pabėgėlių prieglaudą, kurioj buvo 2000 rumunų pabėgėlių. Sudėgė 150 pabėgėlių, o 450 sunkiai apdegė.“

„Grekijoj, Atėnų porte Piraeus amunicijos dirbtuvėse kilęs gaisras, apėmė visą miestą. Ugnyje žuvo ir daug žmonių. Gesinti ugnį atkako francuziškai ir angliškai kariūviai ir nuo tų kraštų kariškų laivų išsodinti jureiviai.“

„Francuzijos parlamentan įneša reikalavimas, kad laivams ir jų įguloms, už kiekvieną paskandinimą vokiškos submarinos būtų skiriama dovana po 100,000 dol. Davaną tokią turėtų gauti visi laivai, ne vien francuziškai, bet ir neutrališkai.“

„Buvęs Suvienujų Valstijų ambasadorius Vokietijoj James W. Gerard iškeliavo jau iš Šveicarijos Paryžiu.“

|| Pagarsėjus Amerikoj krutonių pakeičių teatrų aktorius Charles Chaplin paskolino Anglijai karės vedimui 150,000 dol.

|| Francūzijos smarkiai siaučia tarp žmonių egiptiškas akių uždegimas (Trachoma). Matyt ji Francūzijon atgabeno kareiviai iš Afrikos.

|| Hamburge, prie Bergeford tūšias traukiny išėjo į traukinį, kuriuo važiuo 400 darbininų. Užmūsta prie to 7 žmonės, sunkiai sužeista 7, o lengviau 80.

|| Vokietijoj nuo tirpstančio sniego užtvino. Upė Reinas išsiliejo per krantus. Kyla mėsapaskaitai greitai varėduo ir kitose Vokietijos upėse.

|| Mieste Mexiko išleka į padanges valdžios exploduojančių medėgų krautuvės. Explizija užmūše 10 žmonių, o kelias dešimtis sunkiai sužeidė.

|| Pagarsėjus Rusijos kariuomenės vadovs kunigaikštis Nikolai Nikolajevič serga, todėl negalėjo apimti jam pasiūlytos kariuomenės vadovybės Rumunijos fronte.

|| Japonija pažadėjo visoms savo kariškos pajėgoms paremti Činų, jeigu jie, dėl pertraukimo ryšių su Vokietija, būtų karinė įtraukti. Todel tai Činai išdrįso kelti protestą prieš veikimą vokiškų submarinų, prieš skandinavių pirklybinių laivų, su kuriais žava ir chinų piliečiai.

|| Iš Londono praneša, buk Anglija rengiasi pasiūti savo kariuomenę į Tampico, Meksikoj, saugoti anglams prigulincias kerisino grynoklas.

|| Katalikų vyskupu Rusijoj, likosi paskirtas kuniga Mikola Godlewski. Jis valdys Lucko-Zitomiro vyskupyte, bet pildys ir toliau pareigas profesoriaus Petrogrado katalikų dvasiškos akademijos.

|| Berlio veterinarijos institutas pripažino Vokietijos sosto įpėdiniui laipsnį gyvulių daktaro. Žmonių daktaru jo nieks pripažinti negali, nes jis moka žmonių vien skerdimui vesti, nes nieko kito neįmano.

|| Kaip praneša rusiškas laikraštis "Novoje Vremia", talkininkai tarp 12 ir 20 balandžio vėl Ryme mūno turėti susivaziavimą apkalbėjimui karės reikalų.

|| Svarbiausias Kubos sukilėlių vadovs ppuikinkas Balda-mero Acosta likosi užmūstas, o sukilėlių generalas Enrique Log-naz sužeistas.

|| Iš El Paso praneša, buk garus Meksiko banditų ir revoliucionierių vadovas Villa persirėdęs, slapta Japonijon iškelia-vokion ten politiskon konferen-cijon. Bet rodosi, kad žinia ta-tyčia, erziniui Suvienytų Valstijų yra platinama.

|| Austrų submarina netoli sa-los Sardinijos paskandino ame-rikonišką laivą "Lyman W. Law", gabenusį žemdarbiškas, mašinas. Ir įgula, susidedanti iš 12 žmonių, tame buvo 8 ame-rikonai, išsigeibėjo. Juos atga-beno į miestą Cogliari.

|| Kaip praneša iš Stockholmo, vokiečiai tarp paimitų nelaisvėn rusų kareivių, esančių Vokietijoj, išrenka paenancius iš vokie-čių užimtų kračty, taigi lenkus ir lietuvius, su prievarta gabena juos Lenkijon ir atiduoda Len-kijos kariuomenėn.

|| Washington gauta žinia, buk vokiečiai liepė nuimti nuo Amerikos ambasados Belgijoj amerikonišką vėlavą, o ambasadorių Whitaską kaip belaisvį laiko, neleidžia jam išvažiuoti.

|| Pirma nega kils karė su vo-kietija, Suvienytos Valstijos gali but įtrauktos karėn su Kubos revoliucionieriais. Generolas Hugh L. Scott gavo prisaikymą surinkti 5000 amerikoniškų ka-

reivių ir buti pasirengusių ke-liant ant salos Kubos ten kilu-sią revoliuciją malsinti. Kubos prezidentas atsisakė į tautą, saukdamas stoti liuosnorias ka-riumenėn vėrus nuo 18 iki 45 metų.

|| Vokietijoj, prie Beelstein, be-sikeliant žmonėn per užtvinsią upę Mosel, upės viduryj apvirto besikėlimo prietaisai ir žmonės vandenin supuolė. Iš viso iš-gelbėjo tik vieną mergaitę ir du mokiniu, o 11 žmonių prigėrė.

|| Berlio universitetan šiam pusmečiui užsirašė 9437 stu-dentai: 474 teologai, 1898 juristai, 2,141 medikas, o tame 148 den-tistai, 4624 filosofai, o iš jų 2255 filologai ir istorikai, 1013 mate-matikų ir gamtininkų, 6000 žem-dirbių, 300 chemikų ir 110 far-maceutų. Svetimtaučių užsirašė 529.

|| Varšavos universiteto zie-miniam pusmetyj yra 1747 stu-dentai, o tame 149 moterys. Ieisių fakultetas turi 534 studentus ir 11 studentų, medicinos—800 studentų ir 55 studentes; filoso-fijos fakultetas—393 studentus, o ir 83 studentes. Aptiekorystos kursus lanko 105 klausytojai ir 10 merginų, kurioms ne nuo se-niai leista užimti provizorių vie-tas aptiekose.

|| Suviennytos Valstijose mano, kad kariuomenės sukelimą ant sa-los Kubos ir įsiveržimą meksiko-niškų banditų Suvienytų Valstijų teritorijon pagimdė vokiečiai, ka-dangi tas atsitiko tuomet, ku-met Suviennytos Valstijos atsirado atit karės su Vokietija. Vokie-čiai, sukelė maistus valstijų kai-minystoj, tuom norėjo sulaukyti Amerikos laivyną namieje, kad jis negalėtų plaukti Europon.

|| Suviennytos Valstijos rengiasi pertraukti diplomatiškus ryšius ir su Vokietijos draugais, ypač su Turkija, kuri trukdo maisto privežimą badaujančioms syrijo-nams ir armenams ir mieste Bei-рут suėmė 1000 Amerikos piliečių turbut armenų ir syrijonų ir ne-zinia kur juos išgabeno.

|| Besitraukiant karci, Prv Lietuvoj, kuri visai buvo iš ai-kinta, atsirado daug vilkų, kurie čia iš Rusijos atbėgo, nes ten saudymai jiems ramumo neduo-da.

|| Washington gauta žinia, bet iki šiol nepatvirtinta, buk Chi-nų respublikos valdžia, deī skan-dinimo pirklybinių laivų, su ku-riais žava ir Chinų piliečiai, taip-gi pertraukė diplomatiškus ry-šius su Vokietija.

IS DARBO LAUKO.

|| Summit, N. J. Streikuoją sil-ky audėjai Summit Silk Mill. Iš viso streikuoją 250 darbininkų.

|| Chicago, Ill. Sustreikavo jau 10,000 drabužių siuvėjų. Saucė-tavo jau diktaai vyrų ir moterų už dalinimą ant gatvių atsisau-kimų ir dar dirbančias suvejas, kad jos greitai prie streiko prisidėty.

|| Johnstone, Pa. Sustreikavo šito distrikto anglekasiai Porta-ro kasyklose.

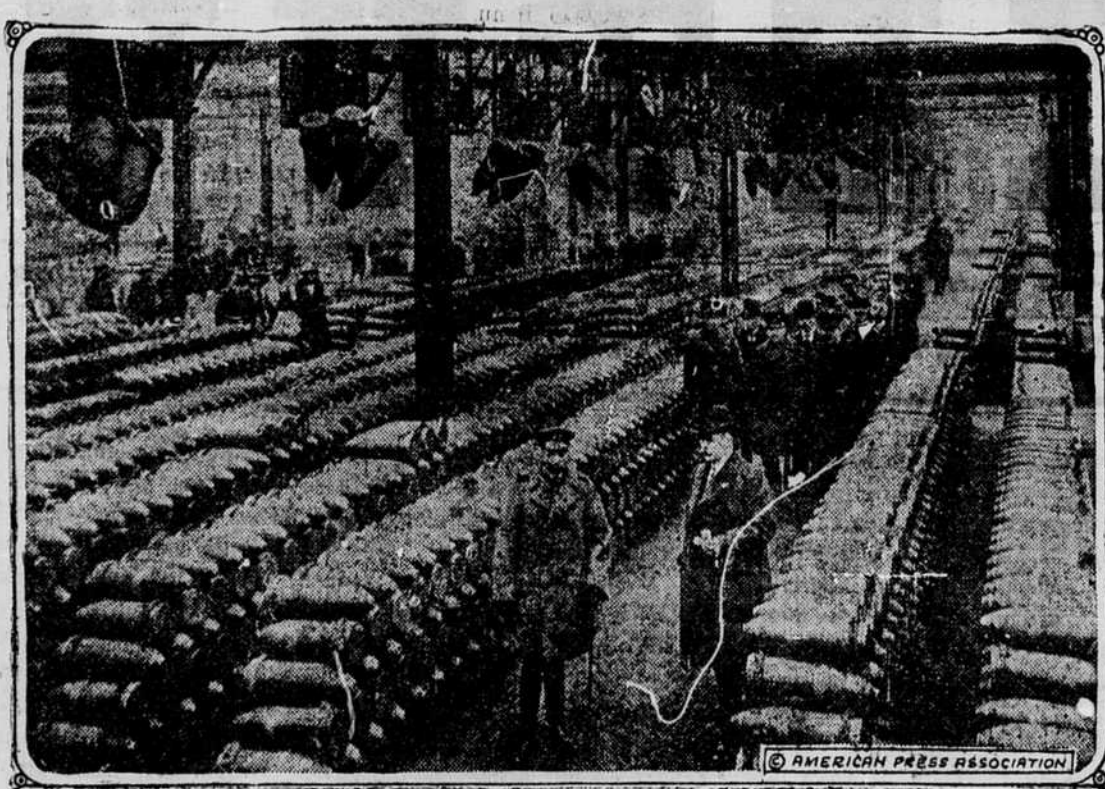
LIETUVA IR KARĖ.

KUN. OLŠAUSKAS APIE LIETUVĄ.

Lietuvių Centr. Komitetas (Petrograde) pasiuntė kun. K. Olšauskį Ryman, kad pasirūpin-tų išgauti pas popiežių Lietuvių Dieną visose katalikų bažnyčio-se.

Kun. Olšauskas atkeliavęs Londonan 2 d. sausio, o aplei-dęs 4 d. Budamas Londone, jis papasakojo žinių apie Lietu-vą, kurias jam pasisekė surinkti.

Apie Lietuvą ir lietuvius jis, anot "Išvėjų Drago," papasa-kojo sekanciai:

AMUNICIJOS SANKROVOJ.

Šitas paveikslėlis parodo šimtus tukstančių šovinių kamuolėms. Anglija turi daugybę okių dirbtuvių, kurios dirba dieną ir naktį, kad kariuomenei nepritrūktų amunicijos. Paveikslėlyj matyt Anglijos karalių Jurgį, kuris atėjo pažiūrėti dirbtuvė.

"Žmonės po kaimus turi už-tektnai maisto, tik miestuose brangu ir truksta. Jokiy riau-sių ir revoliucijos Lietuvoje ne-buvę.

Rusijoj daug mūsų lietuvaičių teką už rusų. Rusai varžosi už mūsų mėsinas, ba jos išteklėje tuoj sugeba sutvarkyti ir pakel-ti nusisusias rusų ukės. Rusi-joje neramu. Pavasariop lau-kiama didelių riaušių, jei ne tik-ros revoliucijos. Kariumenės upas irgi neužtikimas. Gana tankiai visos rotos atsisako eiti į atakus. Ir didžiausi rusų pa-trijotai nesitiki iskraipstyti vo-kietauką iš Lietuvos ar Lenki-jos."

AMERIKIEČIŲ AUKOS LIETUVOJE.

Perduodamas amerikiečiams širdingą ačiū nuo Pirmininko Vilniaus Komiteto nukentėju-siems dėl karės šelpti, p. A. Sme-tonos, už prisiūstas aukas, prane-šų, kad gavau sekancias aukas:

1) 400 dolarių nuo parapijonų Sv. Jurgio parakvijos Philadel-phijoje per kun. J. J. Kaulakį;

2) 2235 kronas nuo lietuvių iš Amsterdamo, per "Lietuvos" re-daktorių p-ną B. K. Balutį;

3) 2000 kronų nuo West Side Lietuvių Dr-jų organizacijos iš Chicago, per izdininką R. Zaurą.

Šias aukas persiunčia Vilniaus komitetui p. A. Smetonos vardu ir pakvitavimus iš "Stokholmo Ensiklo banko"; apie persiun-timą minėtų pinigų savo laiku išsiuntinėjam prisiuntėjams pin-gų; gavusį kvičius iš Vilniaus tuojau prisiūsiu minėtiems žmo-nėms. 329 kronas 10 eų nuo 112-tos kuopos Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, prisiūstas per Kaz. Brazevičią persiunčiauj sykiu su jo laišku Petrogradan atstovų jamuškevičiaus ir Keinio vardais, nes taip buvo prašyta.

Iš gautų gį 35,273 kronų iš "Tau-tos Fondo", per G. Miliaucką, persiūsta 14,000 kronų. Vilniaus Komitetui A. Smetonos vardu ir 7,040 kronų. Kauno Komitetui nukent. dėl karės šelpti; likusios gį 14,233 kronos guli Svedų-Lie-tuvių komiteto kasoje. Greit persiūsiu Vilniaus komitetui per du sykių, nes A. Smetona prašo delei nekurių prieasčių siuntinė-ti tankiau ir mažesnis sumo-nis. Gavęs pakvitavimą iš Vil-niaus komiteto persiūsiu P-nio G. Miliaucko vardu, dabar gį siunt-čiu tik kvitą apie persiuntimą minėtų pinigų. Apie budą per-siuntimo pinigų Lietuvon prane-šiu ateinančiame laiške.

Jonas Aukštuolis.

LIETUVOS ZEMPLAPIAI.

Šveicarijos lietuviai išleido Berne du Lietuvos žemlapėliu francūzų kalboje. Vienas pa-rodo rubežius istoriškos Lietuvos Vytauto laikais, o kitas parodo dabartinę etnografišką Lietu-vą. Jie bus geri svetimtaučių infor-mavimui. Nekuriuos vietos turi, apart oficialio vardo, dar ir lie-tuvišką vardą. Gaila tik, kad daugelis tokių vardų yra netei-singų.

PAJIESKOJIMAI IS LIETU-VOS.

Amerikon atėjo daugybė laiškų iš vokiečių užimtos Lietuvos. Žmonės šaukiasi pagalbos ir į ieškio savo giminių čia Amerikoje. Žemiaus paduodame surašų ty žmonių, kuriems atėjo laiskai. Situos laiskus galima atsiimti iš "Tėvynės" redakcijos. Radę šiam suraše savo laiską, rašykį laiską, nurodydami jo numerį. sekanciu antrašu: V. K. Rač-kauskas, 307 W. 30-th New York, N. Y.

212.—J. Skripkoniėnė, iš Aunalit-ky, įleško Vinco Kaminko (Bliss-ville, N. Y.). Prašo pašalpos.

213.—Anelė Šukienė, iš Akmenės, įleško Eufemijos Šukienės (% Mr. Chapman, Spring Valley, N. Y.).

214.—Longinas Švelauskas, iš Si-lagalio, įleško Povilo Steko, (Pitts-burgh, Pa., 61—19th). Praneša, jog motina Agota mirė.

215.—Mar. Kamaroski, iš Gadlo-vo, įleško Onos Mickevičienės (Scranton, Pa., Penn. Av. 431).

216.—Vronika Budnikas, iš Pau-žalų, įleško Kazimiero Budniko (Chester, Pa.); praneša, jog Aleksan-dra serga.

217.—Ona Andrukaitė, iš Skirsti-monio, įleško Jono Andrukaičio (Park Place, Pa.).

218.—Valerija Aleksainis, iš Aly-tos, įleško Jono Aleksainio (40 Union Ave., Pittsburgh, Pa.), prašo 500 markų.

219.—Rozalija Mažulienė, iš Vir-ballo, įleško Jono Mažulaičio (24-3 str., Wyoming, Pa.); motina Marė mirė.

220.—Juozas Ruseckas, iš Veiverių, įleško Jono Rusecko (1527 Ross Ave., Scranton, Pa.). Pasiūsta.

221.—Jonas ir Marijona Jokubau-skal, iš Raseinių, įleško Jokubo Jo-kubausko (Scranton, Pa., 1203 Sum-ner Ave.); praneša, jog tėvas serga.

222.—Justinė Masilūnas, iš Pane-vėžio, įleško Petro Kučo (Carrol-ton, Pa.).

223.—Barbora Kazėnas, iš Johanis-kėlės, įleško kun. Magnauz Kazėno (Donora, Pa.). Pasiūsta.

224.—Jurgis Kairys, iš Pakalnių, Panev. pav., įleško Petro Kairo (Pittsburgh, Pa., S. S., 42nd str.).

225.—M. Doptariėnė, įleško Petro Doptaro (Wilkes-Barre, Pa.).

226.—Ona Baltramaitė ir Ant. Domkus, iš Šlaulių pav., įleško Juo-zo Domkaus (Filton, Ohio).

227.—Agota (pavardė neaiškio-ta), įleško Stan. Mankevičiaus (Pittston, Pa., 48 Johnson str.) ir prašo pašalpos.

228.—Vincas Švilėnis, iš Mukado-zod, Vilkm., įleško Igno Švilėnio (Brooklyn, N. Y., 54 Majer str.).

229.—Jieva Čuklienė, iš Velsėjų, įleško Juozo Markevičiaus (Ply-mouth, Pa.).

230.—Ant. ir Konstan. Liakareckai, iš Kuršėnų, įleško Ant. Kanteikio (Rumford, Me., 44 Exchange str.); prašo: "mums viskas sudėgė, prašom atsiųsti pinigų pašalpos."

231.—Adelė ir Petras, iš Kupiškio, įleško Onos Bugailiškės (Lewiston, Me., Box 5).

232.—Marjona Černiauskienė, iš Karbarių kaimo, įleško Jurgio Čer-niausko (Klein, Mont. Box 15); prašo: "Ona Černiauskienė serga."

233.—Jonas Kvedaravičius, iš Niel-bonių kaimo, įleško Juozo Kvedara-vičiaus, (Wanamie, Pa.).

234.—Juzefa Mankus, iš Klapatinės, įleško Jono Klauausko (Meriden, Conn.).

235.—Elzb. Toleikienė, iš Vėžalčių, įleško Roz. Repeirės (Essex County Hospital, Park Grove, N. Y.).

236.—Agota Vaitkienė, iš Judenių, įleško Simono Venckaus (Chicago, Ill., 1827 So. Union Ave.). Prašo, jog tėvas mirė.

237.—Mat. Berutis, iš Venslavis-kių, įleško Elzbiėtos Berutis (Chica-go, Ill., 716 W. 2 Place).

238.—Z. Vinokienė su vaikais, iš Raseinių įleško savo vyro Franc. Vinokienės (Pittston, Pa., 32 Penn Ave.).

240.—Petras Kauris, iš Užgirų, įleško Jono Kaurio (Rumford, Me., 215 Franklin str.).

241.—Daukai ir Žiulpai, iš Dabiki-nės dvaro, įleško Ch. Daukšo (Eure-ka, Cal., P. O. Box 28). Prašo: "Antanas ant karės; mirė Kazimieras ir Mykolas."

242.—Emilija Ritter, iš Šilelės, įleško Ritterio (Braddock, Pa., 307-4 Ave.).

243.—Monika Andriulis, iš Rasei-nių, įleško Jono Andriulio.

244.—Juozas Česnelėvičius iš Kal-varijos, įleško Antano Česnelio (Stel-larton, Conn., Box 587).

245.—Barbora Jagelovė ir Marijo-na Karaševič, iš Kalvarijos, įleško Juozo Jagelovičio (Sheboygan, Wis.).

246.—Ona Breškis, iš Širvintos, įleško Mykolo Breškio (Frankfort).

247.—Jonas Bagdonas, iš Pavande-nio, įleško Stanislovo Raillo (Detroit, Mich., 461 Dearborn Ave.). Prašo, kad mirė Genutis.

248.—Elz. Suzaitis, iš Josvainių, įleško Antano Linevičiaus (Hoosick Falls, N. Y.).

249.—Marijona Paulauskienė, iš Akmenės, įleško Jono Paulausko (201 E. 5 str., Des Moines, Iowa). Prašo: "duktė Ona ir tėvas mirė."

250.—Ona Toleika, iš Roglačių, įleško Antano Toleiko (Batvia, Ill.; 27 Hutchin str.). Prašo jog tėvas labai serga.

251.—Roza Ezrachowicz, iš Rokis-kės, įleško Mr. Jawa.

252.—Albertas Meyhoefer, iš Slavi-ky, įleško Alberto Meyhoeferio (Stratford, Conn.).

253.—Jokubas Hamer, iš Ablejų ieško Mr. Hamer'o (Bridgeport, Conn.).

254.—Dominikas Abojus, iš Dom-browkos, nuo Kupiškio, įleško Aleks. Abojaus (Hedeland, Conn.).

255.—Ona Adomaitis rašo Ant. Ada-mavičiui (Can Falls, Me., Box 572), kad pinigų priėmė.

256.—Elzbieta Ambrasunas, iš Ška-piškių, Raseinių pav., įleško Petro Raustauskio (arba Simo Ambrasuno), New Rockford, N. Dakota.

257.—Ona Amon, iš Kedainių, įleško Jurgio Amono.

258.—Petron. Anelin, iš Pakalniš-kių, nuo Kedainių, įleško Juozo Kon-tovto.

259.—Kazimiera Arbačauskis, iš Ra-seinių, įleško Kazimiero Arbačausko.

260.—Ona Asmavičė, iš Blogosla-venskio, įleško Agn. Mitkūnos (West Flida?) Prašo, kad Juozas Asmavič mirė.

261.—Juozas Raulynaitis iš Kauno, įleško Juozo Raulynaičio (Wilkes-Barre, Pa., Allen str., pas Adomą Beržynską). Prašo, kad serga ir reikia pinigų.

262.—Juzefa Brazdėkienė, iš Gronstų, nuo Sedos, įleško Juozoapo Bueislo (Poquonock, Conn., Box 149); prašo gauti 45 markes. Žiur. No. 267.

263.—Jonas Biludas, iš Pajurio, įleško Konstanto Demeičio (Eliza-beth, N. J., Prairie str., 242); prašo, jog senoliūs serga ir labai reikia pa-shalpos.

264.—Elzbieta Butkevičė, iš Mariam-polės įleško Mik. Podolskiūtos (Toronto, Ont., Canada, 22 McDonnell Lane).

265.—Julijona Baltramaitis, iš Kir-baičių, nuo Šlaulių, įleško Apolinaro Petraičio (Pittsburgh, Pa.).

266.—Agota Brzeziėnė, iš Joniškės, įleško M. Paugio, (Manchester, Conn., P. O. Box 832).

267.—Juz. Brazdėkienė, iš Gronstų, nuo Sedos, įleško Mikolo Brazdėio (Poquonock, Conn., Box 149). Žiur. No. 262.

268.—M. Bagdžionienė, iš Trašku-nų, įleško savo dukters Marg. Bag-džionaitės (1111 Euclid Ave., Cleve-land, Ohio).

269.—Agota Baginskienė, iš Vilka-viškio, įleško Mik. Daukšo (Seltzer City, Pa., R. F. D. No. 1, Box 14), prašo kiek galint sušelpi.

270.—Anelė Bajorienė, nuo Pajurio, įleško Petro Bajoro (Bajohren), Luckburg, Pa.

271.—Jul. Baltramaitis, iš Kirbai-čių, įleško Mik. Baltramaičio.

272.—Ferdin. Bajoras, iš Batakų, įleško Gustavo Maušo, Canada.

273.—Marijona Baltuškaitė, iš La-piūnių, nuo Panevėžio, įleško Juliaus Baltuškos, (Calle Cerutte, No. 922, Carwe Cerie Palermon, Argentina). Reikia pinigų.

274.—E. Burba, iš Gadeikių, nuo Alsėdžių, įleško Zenpo Burbos (Mo-nessen, Pa., Box 615).

275.—Jokubas Budvitis, nuo Vėžal-čių, įleško Tamo Budvicio (Bartlett, N. H., Box 1501); prašo, kad mirė bro-lis Steponas.

276.—Luise Daman-Biederman, iš Ventplies (Vandava), įleško Mrs. J. Peterson; praneša, jog tėvas serga; laiskas rašytas latviškai.

277.—Jurgis Birunas, iš Skiautari-škių, įleško Mykolo Brūno (Lewis-ton, Me.); brolis serga.

278.—Jokubas Burokas, iš Vilkmė-gės, įleško Kazim. Buroko (Racine, Wis., 610-7th str.). Prašo pašalpos.

279.—Kazim. Budrevičė, iš Rokis-kės, įleško sunaus Juozo Budrevičiaus (Lawrence, Mass.).

280.—Juozapas Čelkis, iš Eržvilky, įleško Stanislovo Janušo.

281.—Johanna Chodakiewicz, iš Kauno, įleško savo vyro Jono Nagi-nionio (ir prašo, kad tėvas nori at-važiuoti).

282 ir 283.—B. ir Ant. Čiuzai, iš Šturalčių, nuo Švelnos, įleško Jono Sprogio ir prašo, kad visi yra vargin-game padėjime (2534 W. 45 Place, Chicago, Ill.).

284.—P. Daubara, iš Meistų įleško Justino Daubaro (Car Dell, Sask., Can.); praneša, jog mirė J. Sabas; prašo pašalpos.

285.—P. Daubara, iš Meistų įleško W. Babušio (Cal Dell, Sask., Can.).

286.—Anelė Dirvinskaitė, iš Rasei-nių, įleško Petro Umanto (Cantera Francesa Los Pinos, Argentina).

287.—Jonas Doveika, iš Pagervij, nuo Akmenės, įleško savo dukters Brigitos Doveikiūtės ir prašo pašal-pos.

288.—Michalina Dudežinskis, iš Šli-šų, nuo Šakių, įleško Nikodem Nor-kaus (Roche Harbor, Wash., Box 33).

289.—Katarina Dambrauskienė, iš Šilagalio, Panev. pav., įleško Povilo Daniuno (Orchard Lake, Mich.).

290.—Jadvaga Dagniel, nuo Jurbar-ko, įleško Vinco Auskaičio (New Haven, Conn., 299 Walla str.); tėvas serga.

291.—Fr. Dambrauskas, iš Krepsčių, nuo Zarėnų, įleško Jono Mias Just. Dombrowsky (198 Pulaski str., Brooklyn, N. Y.).

292.—Pilypas Dovkindas, iš Nagor-skių, įleško pav., įleško Stanislovo Mačuko (Rei Mondwill, Mo.).

293.—Felicija T. Elydt, iš Telšių, įleško Juozo Daugverčio (?), (21 Wil-ford str., New Britain, Conn.).

294.—Aleksan. Franckevičė, iš Gir-šupijų, įleško Simono Jakupčionio (1844 Oregon Ave., Cleveland, Ohio).

295.—Rozalija Golševska, iš Kauno, įleško Jono Margio (Scranton, Pa.).

296.—Ursulė Gadeikienė, iš Kuršė-nų, įleško R. Gedeiko (Mt. Carmel, Pa., 320 So. Poplar str.); reikia pi-nigų.

297.—Jonas Gilis, iš Šlaulių įleško Juozo Bokerio (Lester, Pa., P. O.).

298.—Ona Grigaliūnienė, Palskiškis (Miskine), įleško Pr. Grigonio (53 Hudson Ave., Brooklyn, N. Y.); prašo pašalpos.

299.—Ona Grigalius, iš Joniškės, įleško Povilo Grigalius (1105, Brad-dock Ave., Braddock, Pa.).

300.—Stanislovas Gurskis, iš Roju-nų, nuo Panevėžio, įleško Antano Gurskio (Brooklyn, N. Y.).

301.—Marija Inamaitis, iš Kalnė-nų, įleško J. J. Inamailio (4 Curtis Str., Naugatuck,

Zvaigždėta Amerikos vėliava yra liuosybės ženklas. Jokia kita vėliava nesuteikia tiek liuosybės kaip šita vėliava. Čia niekas nepersiekia už politiškas pažvalgas, nei už tikybą. Kiekvienas pilietis privalo būti ištikimas šiai šaliai ir šiai vėliavai.

Sulyg vienų žinių, jie manė, kad Lietuva karalystė, kuri apimtų Kamuo, Vihniaus, Suvalkų, Gardino ir Kurlandijos gubernijas. Lietuva turėtų patinti savo karaliumi vieną Holencolerną. Turėtų su Vokietija padaryti prekybinę sutartį ir įeiti Vokietijos-Austrijos politikinį sąjungon. Kai kurių laikraščių dar pranešama, kad Lietuvos sostapile busias ne Vilnius, o Miantauja. Jei išties taip atsitiktų ir įeigtų tikrai Kurlandija, manoma priskirti prie Lietuvos, tai tuomet aišku, koks likimas ištiktų naują Lietuvos karalystę. Ji tektų Kurlandijos vokiečių baronų rankosna. Ir išeitų ne Kurlandijos prie Lietuvos prijungimas, bet Lietuvos prie Kurlandijos.

Kitų neminima Kurlandija Lietuvos sąstoj; ji manoma pilnai, kaip vokiečių senovinė nuosavybė prijungti prie Vokietijos. Bet Suvalkų gub., o pastaroju laikui net ir Gardino, visuomet skaitomos kaip butinosios dalys busimosios Lietuvos. Iš šito matyti, kad vokiečiai nusivylę lenkais, mano kaip tik daugiau sumažinti lenkų karalystę. Bet prijungima tokių svetimų etnografijos žvilgsniu lietuviams kraštų, jie mano politikiniai susilpninti ir Lietuvą. Vieno žodžiu—vokiečiai svetiniams nekaraliauja.

Iš sąjungininkų pusės Lietuvos klausimas dar niekur nebuvo pajudintas. Nei oficialiai, nei rimtai spaudoje. Kas jų manoma toliau daryti su Lietuva, sunku nuspėti. Dar ir vokiečių juk nieko nėra rimtai pasakyta. Ir kad jie dabar daug visokių gandy skleidžia, tai tik bando tuomi sąjungininkus. Bet vistiek ir iš tiesų gali atsitikti, kad vokiečiai padarys su Lietuva taip, kaip su Lenkija. Ypač kuomet taikos pasilūnimai iš vokiečių pusės vis sąjungininkų atmetami. Tuomet vokiečiai pasakys, kaip jie dabar gresia, kad jeigu su jais nenorima taikintis, tai jie priversti patys vieni risti tarptautinius klausimus.

Kaip iš viso matyti, Lietuvos klausimas prieš prie to, kad jis bus iškeltas taikos kongrese. Ji išsklės priversti prie patys vokiečiai. Tam laikui lietuvių turėtų būti pakankamai pasiruošę, kad mokėtų ginti savo reikalus.

Jurkunas.

Anglijos Padėjimas Akyvaldoje Vokiečių Blokados Submariniais.

Klausimas kila, ar vokiečių blokas Anglijos submariniais, jei jis būtų pasekmingas, privartytų Angliją prie bado.

Vokiečiai sako, kad jų blokavimas privarė Angliją prie bado per keturis mėnesius. Anglai gi sako, kad vokiečių submariniais parsieitų pasiskandinti du syk tiek laivų, kiek jie yra paskandinę, kad Anglija bent pajautytų blokavimo pasekmes.

Sunkenybes, su kuriomis Anglija susiduria, galima bus suprasti sulyginus josios plotą ir produktų gavybą su plotu ir produktyvingumu Ilinojaus ir Indianos valstijų. Anglija, Skotija, ir Valija, kurios padaro Didžiąją Britaniją, neskaitant Airijos, turi 54-606,800 akrų.

Anglija ir Valija turi gyventojų 36,960,684, o Skotija 4,728,500, kas drauge suėmus padaro 44,689,184 gyventojų. Apskritai imant, Anglijos, Skotijos ir Valijos plotas išneša 90,000 ket. mylių.

Sulyginus su juo, sudėtinis Ilinojaus ir Indianos valstijų plotas išneša 92,000 ket. mylių arba 59-532.160 akrų.

Jei vokiečių blokada būtų pasekminga, Anglijai parsieitų maistinti 40,000,000 žmonių iš žemės ploto mažesnio kaip Ilinojaus ir Indianos plotas—iš ploto, kuris mažiau išduoda valgomų dalykų negu šitos dvi Amerikos valstijos.

Anglų skaitlinės parodo, kad Anglijos ir Valijos surūmimas valgomųjų daiktų—vokiečių, miežių, avių, pupų, žiemių, bulvių, sėtinų neskaitant žiemių ir apvynių,

yra apie 28,000,000 tonų, kurių 13,000,000 tonų padaro sėtiniai. Metinė produkcija mėsos ir kiaušinių 1,265,000 tonų ir 3555,000 tonų pieno.

Anglija kas metas įgaudavo apie 14,000,000 tonų maisto. Normalė naminė produkcija yra apie 12,000,000 tonų, bet šiemet dėl karės produkcija sumažėjus, įgaudanti reikės iš kitų apie 16,500,000 tonų. Šitą įgaudimą maisto Anglijon Vokietija stengiasi nukirsti savo beniclaširdinga kare submariniais. Kaip tas dalykas vokiečiams pavyks, sunku dar pasakyti.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

WATERBURY, CONN.

Teatras. Waterburio Lietuvių Dramatiška dr. "Varpas" vasario 10 d. statė scenoje keturiavėms komediją "Vagis." Tai yra bene vienas iš geriausių scenarijų veikalelių lietuvių kalboje.

Publikos buvo prisirinkę kupina svetainė; kelios dešimtys žmonių dar turėjo grįžti nuo svetainės durų namo, o apie pusę šimto priversti buvo dėl stokos sėdinti per visą vakarą stovėti. Iš viso publikos galėjo būti virš 400 ypatų, ir draugija turės gražaus peleno.

Publika užsilaikė pavyzdinčiai, nors šitą galima būtų pastebėti. Pavyzdžiui, yra tokių, kurie stengiasi pamėgdžioti aktorius, kas, žinoma, yra negerai.

Patartina būtų mūsų publikai, pasimokinti iš amerikonių, kaip yra užsilaikoma teatruose; niekada pas juos negirdėsi pavašų pamėgdžiojimų, o kaslink juokų, tai publika juokiasi, bet po trumpo pauzės, ir kada aktorai vėl pradeda kalbėti, tai ir vėl publika momentališkai nusiramina.

Kaslink paties vaidinimo, tai buvo gerai suvaidinta, ir, kaip iš aktorių mėgėjų, tai geriaus nei negalima reikalauti. Vaidino šios ypaties: Karklenis, senas, ukininkas, J. Lukaukas; savo užduotį jis atliko gerai, tik matyt buvo pastatytas ne į savo vietą, nes kaippo Lietuvos ukininkas, tai per aukštas buvo kalbos balsas, ir per daug didvyriški judėjimai.

Kaip matyti, p. Lukauskas, turi talentą labiausiai prie dramatiškų rolių ir todėl būtų patartina jam imti dramatiškas roles; kaimiečio rolę, kaip matyti, jam yra pusėtinai sunku atvaidinti.

K. Silkačiūtė, Mortos rolę, patrodė daug gabumų; turėtų ji labiau išlavinti savo balsą, kuris yra per lėtas ir per ilgvas.

A. Replikūtė būtų buvusi nieko sau, jeigu nebūtų išrodžiusi panašią greičiaus į bajoro, o ne į kaimiečio dukterį, bet lošė ji vidutiniškai.

J. Trečiokas turi puikią kalbą, ypatingai turi gražų akcentą, ir kad kitose rolėse, tai gal but ir nudavimus pataikings, bet meiliskose, tai nepergeriausia jam sekėsi. A. Baniulis, kaimyno sukaus rolėje, vaidino vidutiniškai. Bene geriausia suvaidino, S. Lietuvninkas, Karklenio tarnas. Jis yra tikrai geras komikas. Reik dar paminėti ir šiuos: V. Klausias iš kalbos buvo tikras izraelio vaikas, bet judėjimai buvo visai neįdomūs (nors jis lošė pirmą syk—tai atleisčiau); K. Jokučiaiūtė, turėjo mažą rolę, bet reikėtų žinoti, kad ant scenos negalima juoktis, kada veikalas to nereikalauja.

Abelnei veikalas buvo suvaidintas gerai ir publika vakarų buvo užgandinta. Teisybė, turime kuniga, bet jis politikai neužiima. Šitai turime parapijinę mokyklą, kurion lankosi gana didelis skaičius vaikų, bet šita mokykla peni vaikūčius amerikonystės dvasia ir su lietuvių kalba bei su lietuvių stės reikalais niekas jų nesusąžindina. Tokia mokykla tai tik bereikalingas pinigų išmetimas, nes tokį patį mokslą, tik gal dar geriaus išgudoma ir nemokamai galima rasti ir viešojoje mokykloje.

Nors kas link lietuvių kalbos įlekių įvedimo parapijonai ir bažnytinės draugijos syki buvo pakėlė klausimą, bet iš to nieko neisejo. Situ dalykų pasiėmė rąptinis Vyčiai, bet jie susitarė su kunigu ir kaip kunigas nori, taip jis daro. Jie pradėjo rūpintis lietuvių kalbos pamokų įvedimu dar pernai rudenį, o dabar jau ziema beveik baigiasi ir kaip ty pamokų nebuvo "lietuviškoj" mokykloj, taip ir nėra.

Pilna—galvis.

IŠ PHILADELPHIA, PA.

Parapijos susirinkimas.—Vas. 7 d. vakare Sv. Jurgio parapijos bažnyčioje buvo tosios parapijos susirinkimas. Šis susirinkimas yra įdomus dviem atžvilgiais: vena, jame paaiškėjo, kad Sv. Jurgio parapija ne tik jokios skolos neturi, bet dar savo kasoj pinigų turi \$800.00. Tas parodo gerą parapijos klebono kun. M. Sėdvdyžio šeiminingumą.

Antru svarbiu šito susirinkimo dalyku buvo apkalbėjimas budų įsteigimui lietuvių parapijinės mokyklos. Visi rimtesnieji parapijonai suprato šitos mokyklos reikalingumą ir kun. Sėdvdis padavė labai gerą mokyklos įsigijimui sumanymą. Jis sakė, kad dabartinės bažnyčios stogą galima būtų pakelti ir ant jos pristatyti antrą aukštą mokyklai. Šitame ve reikale kun. Sėdvdis ir norėjo pasikalbėti su susirinkusiais parapijonais. Bet kur tau! Atsirado keliasios tokių, kuriuos nei paties kaip pravadinti, ir pradėjo piestoj vandentį grusti. Kalbėjo, kalbėjo ir ant galo pasekmė to buvo tokia, kad mokyklos klausimas išėjo tik mūilo burbulu.

O vienok lietuvių vaikūčiams sava mokykla yra labai reikalinga ir prie gerų norų nesunku būtų ji įsigyti. Kada antgalo mės suprasime mokyklos svarbą?

Senas Parapijonas.

IŠ GRAND RAPIDS, MICH.

Vietos lietuvių veikimas ir jo trukumai.—Kaip yra žinoma Grand Rapids lietuvių yra nuo trijų iki keturių tūkstančių. Jie turi net šešias paselpines draugijas ir draugijos turi nemažai narių. Liet. Sunų Dr. ja, Sim. Daukanto Dr. ja, Sv. Petro ir Povilo Dr. ja ir Sv. Jurgio Dr. ja turi net savo nuosavybes, o Sv. Jurgio, Sv. Petro ir Povilo, ir Liet. Sunų Dr. ja turi gana puikias svetaines sokioms ir teatrams.

Be to tarpe vietos lietuvių neturksta ir kitokių visokių kuopų ir kuopelių. Akyvaizdoje to reikėtų manyti, kad vietos lietuvių supranta svarbą organizuoto darbo, kaip matyti, jam yra pusėtinai sunku atvaidinti.

Be to prisizūrėjus, kas tveria tas didžiausias draugijas ir visokias kuopes, ką jos veikia ir kaip jos gali veikti, pasirodys visai kitaip.

Paselpines draugijas privertė lietuvių tverti du dalykai: vienas, kad gavus pašalpą ligoje; antras, net gėda sakyti, pamylėjimas rudžio su ponu šnapsevičium. Mat Grand Rapids ne dieldeniais visos smuklės yra uždarytos ir šitų "Dievo dvarų" negalima gauti, todėl ir parasių tverti draugijos, kad gavus progą smuklės suorganizuoti. Tam tikslui daug pagelbėjo bravorai, duodami paskolą svetainių pastatymui.

Dabar pasizūrėkime, ką veikia mūsų kuopos didžiųjų organizacijų. Nors pas mus ir būtų kas veikti visuomenės dirvoje, bet truksta inteligentinių pajėgų ir visuomenės darbas neina kaip reikia. Čion būtų pageidaujama turėti lietuvių daktaras, ar admenius, jys pats sau galėtų gyvenimą pasidaryti ir visuomenės darbą pavartyti pirmyn. Be inteligentinių spēkų yra sunku visuomenės darbas varyti; visi veikia kaip kas išmano.

Teisybė, turime kuniga, bet jis politikai neužiima. Šitai turime parapijinę mokyklą, kurion lankosi gana didelis skaičius vaikų, bet šita mokykla peni vaikūčius amerikonystės dvasia ir su lietuvių kalba bei su lietuvių stės reikalais niekas jų nesusąžindina. Tokia mokykla tai tik bereikalingas pinigų išmetimas, nes tokį patį mokslą, tik gal dar geriaus išgudoma ir nemokamai galima rasti ir viešojoje mokykloje.

Nors kas link lietuvių kalbos įlekių įvedimo parapijonai ir bažnytinės draugijos syki buvo pakėlė klausimą, bet iš to nieko neisejo. Situ dalykų pasiėmė rąptinis Vyčiai, bet jie susitarė su kunigu ir kaip kunigas nori, taip jis daro. Jie pradėjo rūpintis lietuvių kalbos pamokų įvedimu dar pernai rudenį, o dabar jau ziema beveik baigiasi ir kaip ty pamokų nebuvo "lietuviškoj" mokykloj, taip ir nėra.

Nekurie žmonės pradėjo jau šnekėti apie įsteigimą vakarinės mokyklos suaugusiems, pasimokiniui skaityti, rašyti ir skaitmenuoti ir, kaip girdėjau, net pats kun. Gervickis sutikęs paremti šitą sumanymą, bet Lietuvos Vyčiai vėl sutiko tuo dalyku pasirūpinti ir dabar rūpinasi, tik mokyklos kaip nėra, taip nėra.

Šitie mūsų didvyriai tik kitiems nori kelių užbėgti, sumanytą darbą sutrukdė, o patis dalyko neišmanydami, negali nieko nuveikti. Taip viskas ir eina ratu ant vietos be nužengimo pirmyn.

A. M. Virbalis.

IŠ HARRISON, N. J.

Brolių ir Seserų Gabijos Dr. jos prakalbos.—Vas. 11 d. Brolių ir Seserų Gabijos Dr. ja surengė prakalbas. Pirmu kalbėtoju buvo Am. Liet. Centr. Komiteto sekretorius p. M. Šalčius. Jis kalbėjo apie Lietuvą ir kas yra Lietuvos laisvė. Pirmiausia gana iškalbingai jis papasakojo kaip Lietuva buvo galinga viduriniuose amžiuose kokių gabius vadovus turėjo—Gediminą, Algirdą, Keistutį, Vytautą, pakūli apibriežė Algirdo laikų Lietuvos rubežius, parodydamas kaip ji buvo plati, turėdama savo globoje rusus, totorius ir kitas tautas; čia jis patėmijo, kad lietuviai svetimų tautų nespaudė, davė jiems tokias laisves, kokios anais laikais buvo tautos reikalingos.

Toliaus kalbėtojas papasakojo, kaip Lietuva per Kryžiuočių prievartą apkrikštyta pateko pirmą po lenkų įtaką, paskui po kita rusų valdžios letena. Jis priminė ir dabartinio laiko Lietuvos balsą, butent, jos norą išgauti pilną laisvę po šiai kare. Paminėjo taipgi Lietuvos Nepri gulmybės Fondą ir jo uždavimus.

Jo kalbai pasibaigus, buvo rinkta aukos Liet. Neprigulmybės Fondan. Surinkta aukų \$27.26.

Po Šalčiaus kalbos Birutės Choras, vedamas p. Kaminsko, sudainavo dvi daini ir lietuvių tautinį himną "Lietuva "Tėvynė mūsų;" himną giedant visi atsistojo.

Antru kalbėtoju buvo TMD. Cent. Kasininkas p. Liutkauskas. Jisai paaiškino apie Brolių ir Seserų Gabijos Dr. jos gerus siekius. Mat šita draugija yra pasistaciusi savo tikslu Harrisone pasistatyti "Tautos Namą. Taigi jis pasakojo, kaip svarbus yra šitos draugijos tikslas. Girdi, Amerikoje lietuvių yra prastai, Amerikoje daugybė Rymo Katalikų bažnyčių, bet jos visos, nors yra statytos lietuvių pinigais, užrašytos ant arių vyskupų ir jei dabar po šitos karės Lietuva gautų laisvę, gyvenimas joje pagerėtų ir beveik visi lietuviai iš Amerikos grįžtų Lietuvon, nes ten jiems lengviau būtų gyventi, savo pastatytas bažnyčias palikdami airiams; jie jų negalėtų parduoti, nes tai ne jų nuosavybė. Lietuviams kuone visiems išvažiavus Lietuvon, lietuviams kunigams čia taipgi nebūtų kas veikti ir jie paskui žmones taipgi važiuotų Lietuvon, palikę savo bažnyčias airiams.

Bet kitaip yra su Tautiškuoju Namu; jis vis pasiliks lietuvių nuosavybe ir, jei jiems parsieitų Lietuvon grįžti, jie gali jį parsiduoti ir apturėtus pinigų apversti taip, kaip jiems matysis geriausia.

Reporteris.

IŠ ELIZABETH, N. J.

Vietinis gyvenimas ir sąlygos.—Mūsų apygardėje šaltis drūčiai laikosi ir daugelis žmonių serga gripu uždegimu ir kiau kurie mūmiršta.

Darbai čia eina labai gerai, tik žmonių visur truksta. Garsus Bethlehem Steel Co. kitą mėnesį su 4000 iki 5000 darbininkų pradės statyti penkis laivus ant syk. Kita vėl laivų statymo bendrovė Shooting Island dirba sykiu dvyliką laivų. Šitas darbas prasidėjo nuo saus. 3 d. ir darbininkams už darbą gerai užmoka; paprastai darbininkas už 8 val. dieną uždirba nuo \$3 iki \$5. Darbą čia gali gauti kiekvienas, kas tik nori, nes anglų laikraščiuose tolydzio įieškoma darbininkų.

Lietuvių tarpe didelių naujiečių nėra. Vestuvių maža, turbūt dėlto, kad šalta, ar gal karės žmonės bijo. Iš vertėvių daugiausia čia smuklininkų; kitais besivertimais vėrcias žydai. Mūsų broliai nesigriebia į juos. Matyt, jiems smuklės vedimas yra lengviausia "profesija".

Vietinis.

Žinios-Žinėlės.

Cambridge, Mass.

— Kadangi "Lietuvos" 6-me num. buvo pažymėta, buk vienas Bartkevičius esąs kaltas už pakvietimą ant prakalbų "kun." Strazdo ir Bagočiaus, tai reik paaiškinti, kad Bartkevičius užkviė juos tik tuomet, kada Liet. Dienos komiteto susirinkime visi tam pritarė. Čia kalbėjo visokių pakraipų kalbėtojai: kalbėjo Vaitaitis, Strazdas, Bagočius, Bielskis, o ryt-por-yt gal kalbės ir kun. Kemešis—todėl kad vietinis komitetas nori palaikyti vienybę tarp visų lietuvių. Dėl to prieštasties Bartkevičiaus užgavimas buvo nepamatuotas. [Noriai taipindami atitaisymą apie p. Bartkevičiaus užgavimą, mės visgi pasilikame sau teisę manyti, kad "susikompromitavusiems" viešame gyvenime kalbėtojams neprivalo būti vietos ant estrados. Nieko neturime prieš kitų sriovių kalbėtojus, jeigu tik jie nėra "susikompromitavę" Red.]

Worcester, Mass.

— Čia atsiuvo keletras pavyzdinių vestuvių, kuriose nepamiršta susiepti aukentėjusius nuo karės. Juozo Venčausko ir Agotos Backuniūtės vestuvėse suaukauta \$8.50; G. Natkiaus ir M. Kuzinevičiūtės vestuvėse \$3.50, o J. Raukčio ir Onos Putelaitės vestuvėse—\$4.25. Aukos išsiųstos. Gelbėjimo Fondo sekretoriui J. Sekevičiui, 101 Oak St. Lawrence, Mass.

Youngstown, O.

— Vietos lietuvių pradeda daugiau krutėli, vakarus rengti. Darbai eina dieną ir naktį. Lietuvių iš kitur atvažiuoja kasdien, tik inteligentų truksta.

Brooklyn, N. Y.

— Apsigyvenus Brooklyn, P. A. Vitkauskui, prasidėjo smarkus veikimas scenos srityje. Statyta "Gairės," "Jaunūkis" ir "Tarnas;" Mokinamasi Žemkainio "Blindą."

Naugatuck, Conn.

— Naugatucke ir Union City lietuvių yra apie du tris tūkstančiai. Visokių draugijų ir kuopų trylika.

Lewiston, Me.

— Nuo Naujų Metų čia yra uždarytos smuklės ir užginti pardavinėti svaiginamieji gėrimai, bet lietuvių namuose atsirado slapty smuklių.

New Bedford, Mass.

— Saus. 26 d. naktį iškilo gaisras pas Rimsevicius ir gana sunkiai apdegė trys vaikai ir ponia Rimsevicienė. Vienas vaikų mirė, pati motina ligoninėje.

Harvey, Ill.

— Lietuvių Harvey'je apie 100 šeimynų ir truputį daugiau kaip šimtas nevedusių; draugijų yra trys: Taut. Klubas, Sv. Juozapo Dr. ja ir Sv. Onos Dr. ja. Darbai eina gerai; pageidaujama gerų mechanikų. Yra 6 lietuvių smuklės, 2 valgomų daiktų sankrovos ir viena duonos kepykla.

Lietuvos Klausimas Taiskai Besitariant.

Tauka dar negreitai bus, bet apie taiką jau pradėdama kalbėt. Toks didelis ir kėblus karas bus sunku užbaigti. Per jį juk susipainiojo viso pasaulio tarptautiniai santykiai, viskas iširo. Ir dabar rodos nėra pasaulio tokių pajėgų, kuri nugeisintų to karo gaisrą.

Taika ateis, bet ar atneš ji taiką Lietuvai? Ar bus patenkinti lietuvių tautos norai? Ar bus lietuviams suteikti galimūmai savastovio tautinio augimo ir išsivystymo? Ir viena ir kita kariaujančiųjų pusių skelbia, jos kariaujančios del mažųjų tautų labo. Tiesa, karas prasidėjo del Serbijos, paskui tarytum dar del Belgijos. Bet tai tik buvo pirma priežastis, pradžia suirimo intemptų politikiniai ekonominių santykių.

Tas karas buvo pradėtas kurkas anksčiau, negu liepos 19 d. 1914 metu. Susivienijusi Vokietija po 1871 m. pradėjo taip augti, kad jai nebeužteko savųjų ribų, ji pradėjo plėstis į užmaris, "įieskoti naujų pasaulių," ji ėmė visai rimtai grėsti anglų kolonijiniam viešpatavimui. Ir vokiečiai rengėsi nuveikę Francuziją kuomet nors patogiu laiku išbandyti savo pajėgas ir prieš anglus. Iš kitos pusės Bismarko aprubežnotu nuo šiaurės Austrija vis labiau plėtėsi pietų link. Vėlgi Vokietija bendrai su Austrija rengė sau kelią per Konstantinopolį, Bagdadą in Indiją ir dar toliau į rytus. Iš kitos pusės Anglija, Francuzija ir Japonija su Rusija kovojo del savo ateities išrovakimų. Toks karas kaip dabar, visviena kuomet nors, buvo neišvengiamu.

Bet vokiečiai mato dabar, kad visgi galutinai nuveikti jiems toki didelį skaičių priešų bus negalima. Jie įiesko jau kompromisų. Pirmas didelis jų kompromisas buvo paskelbimas lenkų karalystės. Visai ne iš kokios nors ypatingos meilės padarė jie tat. Vokietijoj lenkų nekencinama ir jų nenurimstanti nepastovi dvasia gerai pažystama. Ir ne tik del pazadėtųjų keturių armijų buvo jiems paskelbta karalystė. Vokiečiai neperdaug tykėjo tokioms lenkų pažadėtosioms kompensacijoms. Ligsiol iš pazadėtojo vieno milijono savanorių teuzisraše "lenkų armijosna" 361 žmogus. Vokiečiai norėjo taikos ir todėl davė ženklą, kad jiems neberupi svetimų tautų pavergimas.

Dabar, kuomet eina visokie gandai apie taiką ir apie sąlygas tos taikos, dažnai užtikinama laikraščiuose žinios, kad vokiečiai tarp kitko, reikalaušią ir iš Lietuvos sudarymo savastovės karalystės. Tokios žinios ateina ir iš Amerikos, ir iš Holandijos, ir iš Sveicarijos, ir po visą Skandinaviją jos sklsta. Tikros oficalės vokiečių taikos išlygos dar nežinomos, bet tie gandai visgi nebe pamato. Vokiečiai mato, kad jeigu nepasiseks prijungti užimtųjų kraštų, tai jiems dabar būtina, kad nors tie kraštai visai nesugrįžtų į jų priešų rankas. Jų visas dabar uždavinyis jų politikinis tikslas sutverti iš užimtųjų kraštų politikinės vienatas. Ir žinoma visa palenkti taip, kad tos naujos valstijos kiek tik galima pasiilktų politikinę ir ekonominę vokiečių su austrais globoj. Negalėję pasisaviuoti kardu, jie stengsis pasisaviuoti tas žemes kitonišku ūdu. Bet žinoma toms tautoms, jeigu tik jos mokės susiorganizuoti ir jeigu jas parems dabartiniai sąjungininkai, visuomet bus lengviau atsispirti prieš vokiečių ekonominę įtaką.

Ką gi mano išties vokiečiai padaryti su Lietuva?

Viel laikraščiu slėnčiam rankraščiui turi būti pažymėti autoriaus parašas ir adresas. Pasirašantieji pseudonimais turi paaiškinti, Redakcijos žiniui, ir savo tikrąjį vardą.

Redakcija pasilieka sau teisę atsiųsti laiškus ir rankraščius trumpinti ir taisyti.

Netinkamus laikraščiu rankraščius Redakcija, pareikalavusi, grąžina autoriui atgal jo išloms.

Reikia visada rašyti plunksna ir tik ant vienos popieriaus pusės, paliekant plačią tarpą tarp eilučių.

Apžvalga.

Persuodyta. Paskutinė nekurių lietuvių mada—tai „demokratiškumas.“ Šią demokratiškumą nekurių privaro iki absurdo. Imkime kad ir mūsų lietuvių santykius su Prūsija Lietuva. Nuo pat karės pradžios—o ištikro, net daug ankščiau—Didžiosios Lietuvos lietuvių išreiškė pagėdavimą, kad kareči užsibaigus, prūsų lietuvių nebūtų daugiaus atskirti nuo Lietuvos kuno, bet abidvi dalys Lietuvos būtų vėl kruvon sujungtos ir kad tokiu būdu suskaldyta anuomet per „tironus“ lietuvių šeimyna vėl susivienytų.

Ir štai dabar pas mus čia Amerikoj atsiranda tokių balsų, kurie, vardan navatno demokratiškumo, pakelia klausimą: ar mes lietuvių turime teisę reikalauti nuo savo brolių, prūsų lietuvių, kad jie būtų vėl priimti šeimynon, iš kurios juos prievarta anuomet mūsų prispauddėjai išplėšė ir baumėmis, apgavystėmis bei prispauddais juos taip išaugino, kad jie beveik kuonė pamiršo savo tikrą motiną? Vardan to navatno, iki absurdo privartyto „demokratiškumo“ jie „reikalauja“, kad prūsų lietuviams būtų duota proga „saves apsisprendimo“, t. y. kad jie „nubalsuotų“, kur jie geriaus norėtų būti—sugrįžti prie savo tikros motinos ir savo tikrų brolių, ar pasilikti su vagiu, kuris juos iš motinos glėbio išplėšė?

Ir apie tokius dalykus žmonės mėgina kalbėti met su pilnu serjoziskumu. Ištikro, progresas ir demokratiškumas pas mus kitą syk nuprogresuoja iki absurdo.

Mir: kun. Pranaitis. „Žvaigždė“ praneša, kad vasario 11 d. š. m., Petrograde pasimirė kun. Justinas Pranaitis, buvęs Petrogrado Katalikų Dvasiškos Akademijos profesorius.

Kun. Pranaitis nemažai buvo žinomas lietuvių viešame gyvenime. Ypačiai gi apie jį pradėta daug kalbėti laike pagarsėjusios politiškos Beilis'o bylos Kic.e. Kun. Pranaitis buvo žinomas, kaip žinovas senovinės hebrajiškos kalbos ir yra parašęs veikalą, lotynų kalboje „Christianus in Talmudo Iudaeorum“ (Krikščionis žydų Talmude), kuris, sakoma, yra išverstas į keletą kitų kalbų. „Laikė mūnėtos bylos reikėjo išreikšti svarbus klausimas, ar žydai ištikro vartoja krikščionių kraują savo vėlykinėse maseose. Prisikėlė reikis įvairiais žydų tikybinių raštais, tarp jų ir talmudu. Tei man tapo pakviestas ir kun. Pranaitis, kaip hebrajiškos kalbos žinovas. Jis vertė nekurius talmudo vietas, kurios, sulyg jo vertimo, išrodė kenksmingos žydams. Su Pranaičio vertimu nesutiko kiti hebrajiškos kalbos ekspertai. Beilis tapo paliausuo-tas ir Pranaičio vėliaus prisiejo daugelis nesmagumų iškentėti, nes jį perstatė tokioj vietoj, kad jis nesąs joks hebrajiškos kalbos ekspertas. O kadangi toje byloje kun. Pranaitis buvo liudininku iš prokuroro pusės, tai kun. Pranaičio priešui metė ant jo dėmę, buk jis buvęs rusų valdžios šalininkas.

Šitas atsitikimas turėjo didelę įtaką ant Pranaičio ateities, nes vėliaus, kuomet pasilūsavo Kauno vyskupijos kėdė, kun. Pranaitis buvo minėtas, kaip kandidatas į Kauno vyskupus. Vieni pr-sakoj, kad jeigu ne Beilis'o bylos atsitikimas, kun. Pranaitis būtų tą vietą gavęs, bet po to atsitikimo rusų valdžia esą nedrįsusi jo kandidatuoti remti. Bet „Žvaigždė“, kurios redaktore yra tikroji velionio sesuo, p-lė Julija Pranaičiūtė, nurodo, kad rusų val-

džia visai velionio neglėsčiusi ir ministerijos departamentas padaręs jam užmetimą, buk jis esąs ne lietuvis.

Toje pat „Žvaigždėje“ randame keletą aktyvų žinių iš velionio gyvenimo.

„Pirm 20 metų—rašo „Žvaigždė“—paskūstas valdžiai... a.a. kun. Justinas buvo miteistas rusų valdžios (su kitais 24 kunigais) ant sušaudymo. Ypatinai rusų valdžia anuomet buvo užsispyrusi, ant kun. Pranaičio už tai, kad ans keletą caro giminių į katalikystę atvertė ir aniems slapta šv. Sakramentus dalino. Tas nusprendimas bet buvo suminkšytas ištėrimu 6 metams į Tverę, kur išbuvęs apie pusantų metų, buvo paliusuotas.“

Velionis paėjo iš Panenupio kaimo, Griškabudžio par., Namiščio pav., Suvalkų gub. Mokslus ėjo Marijampolės gimnazijoj, Seinų seminarijoj ir Petrogrado Akademijoj; studijavo taipgi ir užrubežiuose. Viena jo sesuo, kaip minėta, yra „Žvaigždės“ redaktoriu, kita ištėkėjusi už žinomo spausdintinio Kaune, p. S. Banaičio. Apart to turėjo dar vieną seserį ir du brolius.

Kun. J. J. Jakaitis, minėdamas apie jo mirštį „Darbininkė“, praneša dar vieną įdomų dalyką, kuris mažai kam buvo žinomas Amerikoj, butent, kad „kai-kurių Amerikos lietuvių veikėjų įsai buvo statomas kandidatu į Amerikos lietuvių vyskupus.“

Apart Dvasiškos Akademijos Pet-grade, kun. Pranaičio veikimo vieta buvo Vidurinėj Azijoj, kur jis išbuvo ilgesnį laiką.

Kelios mintys apie karę. Užėjus pavojui karės tarp Suvenytų Valstijų ir Vokietijos, įvairių balsų pasigirdo iš visų šalių. Vieni reikalauja, kad Amerika nesiikištų karėn, kad ten ir kas-žin kas atsitiktų, o kiti sako, kad karė turėsianti būti, jeigu Vokietija ir toliaus skandys Amerikos pasazierinius ir prekinius laivus. Tie, kurie garbiausiai šaukia prieš karę, užmetinėja kitiems, buk jie nori karės, vadina juos kapitalistų klaidukais, o prezidentą vadiną jų pastumdėliu.

Žinoma, kada toks politiškas karštis užėina, įsikarsčiąv žmonės gali visa ko pripasakoti. Vienok gerai yra laikyti šaltas galvas ir šaltai dalykus svarstyti. Tuomet daug bereikalingo nesmagumo užsiėdėdų, o taipgi ir maržiaus blėdies šiam kraštui pasidarytų.

Dalykas yra pirmiausiai tame, kad niekas karės nepagėdauja. Vargiai rasite tokių žmogų, kuris tos bjūrybės norėtų. Bet iš to dar neišeina, kad todėl ir karė negalėtų iškilti. Niekas nenori peštynių, o kita sykį net ir lėčiau-siam žmogui prisieina prieš savo norą susimūsti. Ir aišku kodėl. Kad nebūtų muštynių, kad nebūtų karės, o kad būtų ramybė, reikia,—neatbutinai reikia—kad abidvi pusės jos nenorėtų ir neišieškotų. Bet jeigu viena pusė yra peštukas, kas, mušeika, arba užpuolikas, tai kai ir labiausiai to nenorėtum, muštynės, arba karė turi kada nors būti, nes tuomet pasilieka viena iš dviejų: arba ginti save ir savo teises, arba jeigu ne, tai atsigulk ir tegul tavo priešas savo čebatais tau nugarkaulį sulauž. Kitokio išėjimo nėra. Taigi palaikymui taikos neatbutinai reikalinga, kad abidvi pusės tos karės norėtų, kad abidvi pusės šauktų: „Nenorim karės, šalin ją!“ Bet kuomet viena pusė taip šaukia, o kita pusė tau juodus akinus taisyti, tai, žinoma, iš to nieko neišeitų ir negali išeiti.

Socialistai išleido savo atsisaukimą prieš karę, kuriame sako, kad „Amerikos darbininkai neturi jokių barnių su Vokietijos darbininkais.“ Teisybė. Bet ir Amerikos valdžia neturi jokių barnių su Vokietijos darbininkais. Ji turi barnius su vokiečių valdžia, su vokišku militarizmu, kuris savo submarinais sulaužė visus žmoniškumo įstatymus. Betgi Vokietijos socialistai per savo atstovus Reichstage nuo pat pradžios Vokišką valdžią rėmė ir dabar dar jį partija tą valdžią remia (nors pastaraisiais laikais keli iš jų atsietė nuo savo partijos). Ir jeigu Amerikai kada nors pri-

sieis kariauti su Vokietija, tai ji bus priversta kariauti ne prieš Vokietijos darbininkus, bet prieš Vokietijos militarizmą, kuriam joki įstatymai nėra šventi.

Vienas laikraštis, ginčydamasis su mumis, nori prirodyti, kad mes klystame, tvirtindami, buk Vokietija yra kaltesnė už kitas viešpatijas. Jis taip nupasakoją: Anglija laužė tarptautiškus įstatymus, kada paskelbė blokadą Vokietijai „ištole“ ir užgynė laivams per nekurias vietas plaukti. Vokietija dabar taipgi laužo įstatymus su savo submarinais. Vadinasi, abidvi kaltos. Jeigu Ameriką nejo karėn su Anglija, tai ji neturi eiti ir su Vokietija.

Teisybė, kad ir Anglija ir Vokietija sulaužė įstatymus. Bet užmirštama vienas dalykas. Anglija, sugavusi laivą uždraustoj vietoj, paėmė jį į portą ir atiduoda tam tikram teismui, kuris nuspręs, ar jis vežė kontrabandą, ar ne. Nei žmonės gyvasties nenustoja, nei prekės nepraupola. Vokietija gi pasirijo daryti kitaip: ji žada skandinti kiekvieną laivą—pasazierinį, ar prekinį,—nepaisydama ne tik ant prekių (tavorų), bet nei ant žmonių gyvasties. Prezidentas Wilson labai teisingai nurodė, kad su tavorais galima ir palaukti, kad tuos ginčus ir po karės galima išristi trečiųjų teismu, kad už tavorus galima atlyginti, bet nuskandintų žmonių gyvasties trečiųjų teismu neatgavinsi ir pinigais jo gyvasties neatlyginsi. Anglija, nors ir laužo tarptautiškus įstatymus, bet nuo to lauzymo dar nei vienas žmogus nežuvo; vokiečiai laužo įstatymus tokiu būdu, kad jau keli tūkstantčiai žmonių nekaltai nuėjo jurių dugnan, kaip pavyzdžiui Lusitanijos laivą nuskandinus. Tame yra didelis skirtumas.

Kitas laikraštis sako, kad Amerikos garbė ir interesai, esą, darbininkus nepalyti, kad tai esą tik kapitalistų reikalai—tegel jie neskandint tavorų Europon. Virsų jau nurodyta, kad Amerikos sušiktumas su Vokietija nėra už tavorus, bet už didelį ir svarbų principą, kurį mes jau pirmiaus išaiškinome. Ir tas principas apėina kaip kapitalistus, taip ir darbininkus ir visus šios šalies piliečius. Ant Lusitanijos, kurią nuskandino submarinas be jokio persėgėjimo, žuvo arti 2,000 žmonių—jy tarpe keli šimtai moterų, nekaltų vaikų ir kūdikių; jy tarpe žuvo ir vienas (o gal ir daugiau) lietuvis; jy tarpe buvo ir keletas šimtų darbininkų. Ar tas neapėina darbininkus? Tas turi apėiti kiekvieną žmogų. Ant kiekvieno laivo ir dabar yra darbininkai, kurie sulyg teisių turi tiesą sau duoną pelyti savo užsiėmimui. Ar jy gyvastis, tai ne darbininkų ne visų piliečių reikalas? Tik toji šalis ir toji tauta gali gyvuoti, kuri užstoja ir apgina savo pilietį, kad ir menkiausį, prasčiausį žmogelį. Kitokia tauta nėra verta kad ji gyvuotų. Visi už vieną, vienas už visus. Tokie privalo būti principai kiekvienos tautos, jeigu tas „vienas“ yra neteisingai nuskandintas.

Taigi, kaip matome, kiekvienas medalis turi dvi puses ir reik pirmiaus abiem gerai prisizūrėti, kad teisinga nuomonė išreikšti. Reik pirmiaus teisybę surasti. Už neteisingą dalyką neverta ne tik karėn eiti, bet neverta nei susijpauti. Bet teisingą dalyką kiekvienas doras žmogus privalo ginti net iki galui.

Amerika yra laiminga šalis, kad šiuom laiku ji turi prezidentu Wilsoną. Jis gali turėti visokių silpnųjų, bet vieno silpnumo jis neturi: jis neivels Amerikos karėn, jeigu tik jis suras kokius nors garbingus kelius, kuriais galima būtų nuo karės išsisukti. Tame galima prezidentu pilnai užsitikėti, nes jis yra prigimtas karės priešas. Jeigu karė kiltų, tai ne jo ir ne Amerikos bus kaltė.

Tautos Fondo Valdybos Apieškimai. Kitoj vietoj telpa Tautos Fondo Valdybos aplinkraščiai, kurie, matyt, yra išsineštis visiems Centralinio Komiteto skyriams. Tai yra aktyvus dokumentas. Tautos Fondo

valdyba oficialiu keliu pasisakė, kad ji krikdo ir kenkia Lietuvos šėlimo darbui, jeigu tas darbas nėra po jos sparnais. Iki šiolei socialistai tą darė. Dabar ir klerikalai tą padarė viešai, atvirai, cinškai. Ar ir tautininkai taip padarys? Manome, kad ne. Jie dirbs toliaus, imėtoikotodami ir nekrikdydami kitų fondų. Tegul sau visieji farizejai šaukia: „Viešpatie, mes esame geresni už tą mutininką!“

Leis Knygą Apie „Lietuvių Dieną“.

C. K-to Raštinė galutinai nutarė išleisti knygą apie Lietuvių Dieną. Knygos kaina bus ne \$1.50, kaip buvo manyta, bet tik \$1.00. Visi pasizadėjusieji ir norintieji turėti tą knygą su visais faktais apie Lietuvių Dieną ir su daugybe foto., afijų, pinigų (\$1.00) turi prisieiti iškalno C. K-to Raštinės vedėjui g. M. Šalčiaus vardu—200 Fifth Ave., New York City. Visų prisieitusių pinigų vardai bus paskelbti tuojaus „Tėvynėje“ ir „Vėnybėje Lietuvninkų“.

A. L. CENTRALINIO KOMITETO VEIKIMO PLANAS.

Amerikos Lietuvių Centralis Komitetas, vaisingai užbaigęs Lietuvių Dienos darbą, mūsų visuomenei reikalaujant,—išnaujo pradeda vargstančiai Lietuvai darbuotis. Užbriziamame darbe Centralis Komitetas daugiausiai svarbos deda ant palaikymo savo senųjų skyrių ir suorganizavimo naujų visose kolonijose, kuriose tik yra lietuviai. Todel Centralis Komitetas kviečia visus lietuvius bei lietuves, kas tik atjaučia Lietuvos vargams, į tėvynės gelbėjimo darbą.

Centralis Komitetas savo veikimą, kaip minėta, mano paremti ant vietos komitetų, Lietuvių Dienoj tokių savo skyrių—vieto- komitetų—Centralis Komitetas turėjo 212.

Butinai reikalinga visiems tiems vietos komitetams tinkamai prisiruošti prie naujo darbo. Lietuvių Dienos darbe vietos komitetai susiorganizavo ant greitųjų, turėjo todel savo organizacijoj daugelį spragų. Delto būtų reikalinga dabartės vietos komitetams išnaujo persiorganizuoti,—atsitoti ant pastovesnį pamatų. Tame Centralis Komitetas pataria sekantį planą. Kiekvienoj kolonijoj visos vietinės draugystės (ant kiek tasai galima) laisrenka delegatus, nuo 1 iki 6 kiekvienos draugystės,—sulyg vietos sąlygų ir pareikalavimų. Visi tie delegatai sudaro vietos komitetą, išrenka reikalingą valdybą bei kolektoarius ir pradeda darbuotis, palaikant tame nuolatinius ryšius su Am. Lietuvių Centraliu Komitetu, reikalaujamas nuo jo reikalingų daiktų rinkimui aukų, sulyg jo patarimų, siunčiant per jį surinktas aukas ir tt.—Didesnių kolonijų vietos komitetai privalo turėti nemaziau 20 narių, jei norima turėti reikalingos įtakos visuomenėje ir gero pasisekimo darbe.

Kiekvienas vietos komitetas tuoj po susiorganizavimui privalo sušaukti mass-mitingą, kuriame tam tikslui užkviesti kalbėtojai išaiškintų žmonėms Lietuvos gelbėjimo svarbą ir paraginti prie aukavimo. Vienas svarbiausių darbavimosi būdų turėtų būti įvedimas nuolatinio mokesčio nukentėjusiam Lietuvai. Vietos komitetų kolektoeriai turės rinkti tokias mėgesines mokesčius iš pasizadėjusių lietuvių. Delei mokesčių vienodumo būtų gerai pasizadėjimus daryti sulyg uždarbio,—sakyšim, po 1c. nuo uždarbio doliaro. Mokesčių pasizadėjimus reikia rinkti mass-mitinge. Surinktus mass-mitinge prisizadėjimus vietos komitetų raštininkai sutvarko sulyg antrąs ir paveda komiteto kolektoeriaus tuos mokesčius iskollektuoti.

Salyj nuolatinio mokesčių rinkimo, vietos komitetai darbuoja-

si aukų rinkime dar ir kitaip visokiais galimais būdais, butent—pergiant koncertus, teatrus, rafilus, vakarus, darant aukų kolekto draugystėse ir šiaip tarpe žmonių, pardavinėjant atvirutes, Lietuvos žemlapius ir tt. Visus surinktus pinigus iš nuolatinio mokesčių, vakarų, kolekto ir tt. vietos komitetas pasiunčia į Centralį Komitetą, kuris juos perdaus į Lietuvą nuo karės nukentėjusiems įvairioms draugijoms sulyg savo nuožiuos arba aukotojų reikalavimo.

Tinkamas atvirutes, Lietuvos žemlapius, laiškus-atšisaukimus ir draugystes, dėžutes pakabinimui krautuvėse, aplamai—visą agitacijai reikalingą medžiagą vietos komitetai gali parsigabenti iš Centralio Komiteto.

Apart teikimo reikalingų vietos komitetams blankų, agitatyvės medžiagos bei aukų rinkime patarimų, apart tvarkinimo sistematisko aukų rinkimo nuvargintai Lietuvai tarpe mūsų žmonių,—Amerikos Lietuvių Centralis Komitetas ves kuoplačiusią aukų rinkimui agitaciją tarpe amerikony, iš kurio šaltinio galima tikėtis labai didelių pasėkmių,—kadangi A. L. Centralis Komitetas kuoplačiausiai išgarsino save per Lietuvių Dienos darbą ir yra jau žinomas plačiai amerikony visuomenei. Tam C. K. perkėlė savo ofisą į New Yorką, 200 Fifth Ave.

Platus darbas yra užbriztas. Bet jo pasekmingumas priklauso nuo mūsų lietuvių visuomenės,—nuo visuomenės nuoseklaus susiorganizavimo į vietos komitetas. Užtatai A. L. C. K-tas dar kartą ragina visus geros valios lietuvius ir lietuvautes išnaujo sutvarkyti, stipriai perorganizuoti vietos komitetus ir juos pradėti darbą, nuo kurio priatjaučia Lietuvos vargams, į tėvynės gelbėjimo darbą.

Amerikos Lietuvių Centralis Komitetas, 200 Fifth Ave., New York, N. Y.

PRANEŠIMAS.

Lietuvos Neprigulmybės Fondo valdyba yra nutarusi kreiptis į visas Amerikos lietuvių draugijas ir klubus su prašymu išduosoro užsiedėti tam tikrą mokesčių ir šiaip šiek-tiek paaukoti iš savo izdo į Lietuvos Neprigulmybės Fondą del Lietuvos laisvės išgavimo.

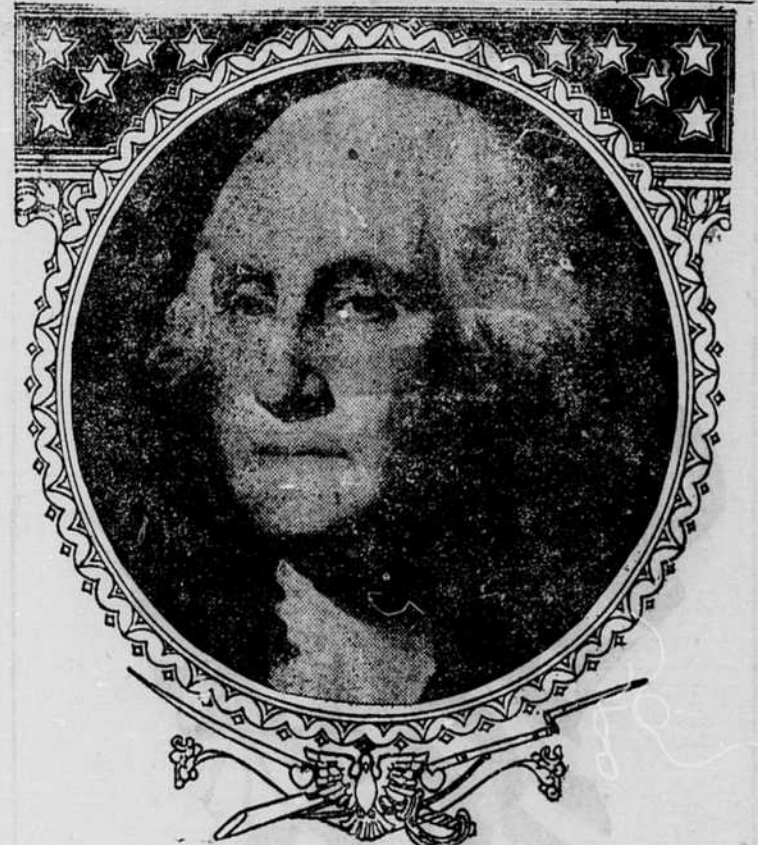
Delto šiūmi kreipiuosi į geros valios žmones pranešti man sa-mo kolonijos pašalpinį ir kitokių draugijų sekretorių arba prezidentų adresu, idant būtų galima toms draugijoms pakvietimai pasiųsti.

Su tikra pagarba,

A. Rimka,
L. G. ir Neprigulmybės Fondo sekretorius,
366 Broadway,
So. Boston, Mass.

ISĖJO „TARKA“.

„Tarka“ juokų ir satyros mėnesinis laikraštis, kuris buvo tu-čią laiką sustojęs, dabar vėl pasirodė. Turi karikatūrų ir šiaip jau visokių juokingų pasakojimų. Kaina metams \$3.00, pavieniai numeriai po 10 centų. „Tarkos“ adresas: „Tarka“, 120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

ŠIOS ŠALIES TĖVAS.

Jurgis Washingtonas, kurio gimimo diena išpuola 22 d. vasario, iškovojė šiai šaliai liuosybę ir buvė jos pirmu prezidentu. Jo ir Linkolno atmintį gerbia kiekvienas šios šalies gyventojas ir gerba kol tik Amerikos vėliava plevėsuos.

MARGUMYNAI.

PASIPIKTINO CIRKULIARU.

Abidene, Tex. Pateko man į rankas Tautos Fondo Valdybos išleistas cirkuliaras, kuriame mėginama ardyti Centralinis komitetas. Perskaiciau jį ir man net

plaukai ant galvos pasistojo, todel kad jiems ne Lietuva apėina, bet tik vis katalikystė.

Manęs neapėina atstatymas Romos. ba aš neesu katalikas, bet man apėina Lietuva, nes aš esu lietuvis. Del Lietuvos, kas jis nebūtų, turi kiekvienas dirbti. Aš neesu katalikas, bet kada atėjo Lietuvių Diena, aš klausau mūsų tėvynės ir tautos ateitis.—Atminkite broliai ir sesers, kad dviejų suvirš metų barmiai ir peštynės daleido mums atlikti begalo mažą darbo dalelę. Siroviniai ginčai klūdė mums tinkamai susitvarkyti. Lietuvių Dienos darbas,—sutaikintas, bepartvis darbas,—tai šviesesnis spindulys mūsų au lingame gyvenime. Ir žiurekite į pasėkmes, Viena diena davė apie \$200,000.—daugiau, negu visų besipėsančių fondų darbas per istisus du metus!—Amerikos Lietuvių Centralis Komitetas ir ant toliaus darbuosis bešaliskai, bepartvisiškai, be kišimo į savo veikimą politišky vaidų. To reikalauja iš jo plačioji visuomenė, pratesiant L. A. Centralinį Komitetą veikimą ant taip ilgo laiko, kaip Lietuva vargą kentės nuo karės.

Darbas milžiniškas, bet Centralis Komitetas tikisi jį atlikti su mūsų lietuvių visuomenės parama ir pagalba.

T. S-as.

NORI PADARYTI LIETUVIUS SPANGAIS.

Grand Rapids, Mich. Gerb. Redakcija:—Kaip paziuriu dabar į mūsų laikraščius, tai daugiausia juose visokių nesmagumų ir bernių, o kad žmogus norėtųm ko iš jį pasimokinti, tai retai kada gali, nes didesnė dalis laikraščio mėgina padaryti iš mūsų lietuvių spangus savo partijų narius. Nors yra keli laikraščiai, kurie neužsiima tokiomis spangystėmis, bet jų nedaug. „Lietuva“, „Vien. Lietuvninkų“ ir „Tėvynė“, kaip aš matau, tikrai rupinasi savo tautos reikalais, o kiti tai yra pasiryžę paversti lietuvių liaudį į baisesus fanatikus, į aklaus fanatizmo mylėtojus. Jeigu mūsų žmonės jų klausytų, tai jie paverstų mūsų liaudį į žveris ir vieni kitus sudraskytų į šmotelius. Jie savo fanatizmo išplėšė iš lietuvių sielos gerumą ir meilumą, kuriais lietuviai nuo senovės pasižymėjo. Jie varo mūsų liaudį į prapultį ir tame darbe aš nematau skirtumo tarp mūsų socialistišky ir klerikaliskų laikraščių,—ir vieni, ir kiti sėja vienuomenės nuodus, platindami spangą, bjaurų, fanatizmą. Jų vardai kitoki, bet darbo vaisiai bus vienodi: pridribs akly fanatikų, kurie vieni kitus pjauti pradės. Jau pradėjo taisyti už Mokyk—sulauksim dar bjaurėsių dalykų, jeigu taip ir toliaus eis.

V. G.

KODEL TAIP YRA DAROMA?

Scranton, Pa., Gerb. Redakcija: Socialistai vadina Bulo-čią „nesusipratusių liudininkų“, kiti lygina jį net prie Griško. Tuom tarpu Buloča važinėja po lietuvių kolonijas, laiko socialistams prakalbą, keldamas juos į padanges; renka aukas į socialistų fondą, kuris rudią Ameri-

koj, niekina savo bendramintį Rimką; keikia tautiečius ir katalikus ir, atsigrįžęs, prašo pas juos aukų.

Kunigai sako, myli Lietuvą ir savo brolius lietuvius katalikus; sako, kad dirba del Lietuvos ir lietuvių katalikų gerovės, ypač kada šiadien lietuviai-katalikai, Lietuvoje miršta badu ir šaukia pagalbos. Kunigai sakosi, pirmutiniai puolasi juos gelbėti. Tuom tarpu, atsigrįžę, tie patys kunigai ardo lietuvių vienybę, niekina ir bjaurioja Centralinį Komitetą, kuriame jie patis buvo ir dar ir dabar yra, ir per kurio pasidarbavimą Lietuva ir lietuvi-katalikai sulaukė didesnės pašalpos viena diena, negu sudėjus visus kunigus, negu sudėjus Amerikos lietuvių fondus bėgyje trijų metų?

[Tai kodėl taip daroma? Mel-džiameji, paaiškinkite šiuos dalykus, mes tas išrodė toks kvailas dalykas, kurio prastas žmogelis negali suprasti.

Tautietis.

Nuo Redakcijos. Atsakymą gal rasite mūsų bendradarbio straipsnyje „Pažinome juos“, kuris telpa šiame numeryj.

APIE TAUTIŠKĄ VĖLIAVĄ.

Detroit, Mich. Gerb. Redakcija:—Bukit malonus paaiskinti, kokias spalvas Amerikos lietuviai turi naudoti savo tautiškoje vėliavoje ir ženkleliuose. Pas mus yra visokių nuomonių. Vieni sako, kad vėliava turi būti baltai-mėlyna, kiti vėl, kad žalia-balta-raudona ir t. t.

J. Tribula.

Nuo Redakcijos. Męs patariam laikyti baltai-mėlynos spalvos, kurią visi Amerikos lietuviai nuo pat pradžią naudojo. Apie tai nesykį plačiai buvome rašę „Lietuvoje“ ir ten išaiškinome visas priežastis. Kodel Amerikos lietuviai privalo visi laikyti baltai-mėlynos spalvos. Prūsų lietuvių vartoja kitokią spalvą, o Lietuvoje tautišky vėliavų nevalia buvo vartoti. Kada visos dalys Lietuvos susitars vartoti kokią nors vieną vėliavą, tai tada visi ją ir priimsime, bet neanksčiau. Jeigu ant vėliavos būtų dar uždėtas ir Lietuvos herbas žirgvaikis, tai herbo laukias privalo būti raudonas, o žirgas baltas.

NEGALIMA RUGOTI.

Jeigu kartais, malonus skaitytojai, negautum savo užsakytų knygų taip greit, kaip paprastai gaudavai, tai nerugok ir dantų negriežk: netrukus jas gausi, o tuom tarpu geriaus sėsk ir parasyk gražų laiškelį p. M. Stapuloniui—ir nepamiršk jo pasveikinti. P-as M. Stapulionis, „Lietuvos“ knygyno užziūrėtojas, užgavėnį dienėje apsiėdė su p-lė Elzbieta Brežgiute iš Chicagos. Musų geriausi velijimai lydi jaunavėdžius jų naujam gyvenime.

Redakcija.

PAŽINOME JUOS!

Paskutiniai keli metai, kaip prisigėdiję Lietuvos karę, daug ko lietuviams išmokino. Sirdis mums skandėjo, žiūrėt ant Lietuvos neapsakomų vargų, sirdis mums spaudė, žiūrėt į mūsų nesutikimus čia Amerikoje. Bet per tą skausmą turėjome daug ko labai svarbaus pasimokinti. Amerikos lietuviai pagalios turėjo progą pažinti, kas yra tikri Lietuvos vaikai ir prieteliai, kas yra lietuvių falsifikatoriai, patriotai ir kas yra Lietuvos priešai.

Aisku turi būti visiems Amerikos lietuviams, kad dauguma mūsų socialistų vadų yra mūsų tėvynės priešai. Prirodymų tam netrūksta. Kapsukas, socialistų organo "Kovos" redaktorius, iš visų pastangų mėgina savo pasekėjams įskiepyti pragaistą mintį, būk lietuvių darbininkai, nepriprato prie kovos, o ne visos Lietuvos interesai. Tai falsifikuoti, ne tikri patriotai.

Bet daugiausia jų turbut yra susispię į vieną luomą. Tie žmonės ir jų pakalikai labiausiai rūpinasi tik vieno luomo, o ne visos Lietuvos interesais. Tai mūsų klerikalai—ne klerikalai, bet klerikalai. Jie iš visų apsidengę yra plosčiumais, nes Lietuva, nusikloda esą negerais patriotas, bet jais nėra, nes joms visų pirmausia rūpi, kaip savo luomo sparnais apdengti visą Lietuvą taip, kad joje galėtų tik jie vieni bosauti, be kitų žmonių pritarimo.

Tai mūsų klerikalai—ne klerikalai, bet klerikalai. Jie iš visų apsidengę yra plosčiumais, nes Lietuva, nusikloda esą negerais patriotas, bet jais nėra, nes joms visų pirmausia rūpi, kaip savo luomo sparnais apdengti visą Lietuvą taip, kad joje galėtų tik jie vieni bosauti, be kitų žmonių pritarimo.

Tas man primena vieną atsitikimą, apie kurį skaičiau apie 10 metų atgal laikraštyje. Tas laikraštis pranešė, kad esą Lietuvis viename alksnyje susijė "burelis" draugų-socialistų ir po visapusiško apspardymo vienbalsiai nutarė, kad Lietuvis nereikia laisvės, arba nepriegulmės. Ir tokį idiotišką "nutarimą" padarė, "linksmam" upe išsiskirstė.

Tas man primena vieną atsitikimą, apie kurį skaičiau apie 10 metų atgal laikraštyje. Tas laikraštis pranešė, kad esą Lietuvis viename alksnyje susijė "burelis" draugų-socialistų ir po visapusiško apspardymo vienbalsiai nutarė, kad Lietuvis nereikia laisvės, arba nepriegulmės. Ir tokį idiotišką "nutarimą" padarė, "linksmam" upe išsiskirstė.

Arba paimkime dar mūsų socialistų dabartinį samdininką, p. Bulotą. Skaitau laikraščiuose, kad jis savo prakalboje "aiškino" žmonėms, kad, girdi, jeigu Lietuva atgautų nepriegulmę, tai iš to, girdi, lietuviams būtų tik bėdis, nes dabar rusų laiko ruskių žandarus, tai gali kalbėti, ką nori—jei nesupras; jeigu Lietuva liktų po vokiečių, tai žandarai būtų vokiečiai ir taipgi nesuprastų, ką žmonės kalba, o jeigu Lietuva būtų laisva ir nepriegulminga, tai, girdi, žandarai būtų lietuviški ir tad, negalėtų žmonės laisvai kalbėti—nebutų Lietuvių laisvės. Dabar esą daugias "laisvės"... Vadinasi, Lietuvos nepriegulmė ingi nereikalinga.

Jeigu p. Bulota, važinėdamas, tokios nonsensas ištiko kalba žmonėms, tai žiopseno argumento dar turbut niekas neišmislino. Žmogus, kuris tokias nuodas mūsų visuomenei mėgina įskiepyti, nėra vertas lietuvių vardą nešioti.

Tai gi matome, prie ko mes lietuvių prisigėvenome. Lietuvos žemėlė išaugino sau vaikų, kurie atvirai pasisako, kad nenori, kad jų motutė iš kapo atsikeltų. Tas man primena teisingą "filozofiją" vieno seno lietuviško amerikono, kuris anais metais taipgi prie "usipratelių" socialistų priklausė, o paskui, pamatęs kokias kelias jis eina, aiškino taip: Sako, visi dėjomės į kruvą, platinom "susipratimą", apsvietą, mokslą—kaip toji višta, tupėjome ant kiaušinių ir perėjome... Manėme, sako, kad išpėsime fain viščiukus; ogi paskui žiūrime, kad lizde—rupuzė...

Well, tai ką padarysi? Turime atvirai Lietuvos laisvės priešų ir tą turime sau užsirašyti ant sienos, kad nepamiršim, jog ne tik rusai, lenkai, ar vokiečiai nenori Lietuvos laisvės, bet yra ir tokių išsėmusių lietuvių.

Bet tas dar tik pusė bėdos. Su atvirais priešais mes galime lengviau apsidirbti, nes žinai su

kuon reikalą turi. Daug yra pavojingėsi paslapti priešai, kurių iš pirmos akies nepažinsi. Daug sunkiau yra kovoti su tokiais, kurie aktyse—tavo geriausias draugas nori pasirodyti, o už akių tau duobę kasa. Su tokiais tai visados look out!

Tokiais paslaptais, neatvirais lietuvių priešais yra mūsų falsifikuoti patriotai, kurie visuomet apsidengę kauke garsiai šaukia esą dideli patriotai, o mintyje turi ne Lietuvos gerovę, ne jos interesus, bet savo locnus, arba savo "gang'vės, arba savo luomo interesus.

Yra ir tokių tarp lietuvių. Yra jų tarp biznierių, kurie šaukia "lietuvių pas lietuvių", lietuvių paremkit savo tautietį, o kuomet ateina koks tautiškas reikalas, tai jų nėra; tada jie spjautosi ant Lietuvos ir ant savo tautietį. Tai falsifikuoti, ne tikri patriotai.

Bet daugiausia jų turbut yra susispię į vieną luomą. Tie žmonės ir jų pakalikai labiausiai rūpinasi tik vieno luomo, o ne visos Lietuvos interesais.

Tai mūsų klerikalai—ne klerikalai, bet klerikalai. Jie iš visų apsidengę yra plosčiumais, nes Lietuva, nusikloda esą negerais patriotas, bet jais nėra, nes joms visų pirmausia rūpi, kaip savo luomo sparnais apdengti visą Lietuvą taip, kad joje galėtų tik jie vieni bosauti, be kitų žmonių pritarimo.

Tai falsifikuoti patriotai—tie klerikalai. Jiems rūpi visų pirmausia, kad visi Lietuvos reikalai pakliūtų į kunigų rankas.

Nesakyčiau, kad visi kunigai—tai jau ir klerikalai. Juk turėjome valančių, turėjome Baranaušką, Strazdėlį, Jaunių. Lietuviai, kas jie nebutų, visados su pagarbą minės šiuos ir jiem panašius vardus, nes jie buvo tikri tėvynainiai—darbavosi Lietuvos laisvę. Aš manau, kad ir dabar yra tarp kunigų ne vienas tikras tėvynainis, gėdijantis savo tėvynės laimės, o ne savo luomo viršenybės ir viešpatavimo. Yra tokių. Bet turbut neapsiriksiu, sakysdamas, kad didesnis dalis kunigijos yra širdyje klerikalai. Juk mes girdėjome jau senai jų šauksmą: "Tegul geriausias prasmenga Lietuva, jeigu ji nebus katalikiška." Ir dabar vėl neseniai kunigiskas laikraštukas "Dona" ir "Tikyba" skelbia, kad girdi nereik Lietuvai laisvės, nes joje galėtų užpūnauti laisvamaniai ir bėdieviai, ir kiti nekuniginiai. O klerikalų vadas "Darbininkas" ramina savo tą draugų, kad nesibijotų, nes jie sau duosią rodą su tais "bėdiejais" ir valdžią vis vien paimsią ir savo rankas. Apie patį principą jis neužsimena; jis nenurodo, kad toks patriotizmas—tai tik falsifikuotas patriotizmas. Ir kaip nurodys, kad ir jis pats mano, kad gerai būtų Lietuvos nepriegulmę, bet kad tik kunigai jo valdžią turėtų.

Kunigai anuomet galia gulde už Lietuvą ir kraują liejo, bet tai buvo dar prieš pabaigą 14-to šimtmečio. Nuo Jogailos laikų kunigai mūsų kraštą sulenkino, o dabar nors lietuvių ji atgal, tai kaip matyt todėl, kad patiemis joje valdžią gauti. Jie savo valdžią, savo interesus labiausiai myli negu Lietuvos interesus. Pas juos pirmoji vietą kunigijai, ir jos interesai, o antroji vietoj Lietuva—jezuitiskai tariant: "Viskas Lietuvai, o Lietuva Kristui." Tai gi permaina nedidelė: pirmiau jis buvo ištikimi Lenkijos tarnai, o dabar, kuomet Poškos, Dankanto, Valančiaus, Kudirkos, Basanavičiaus dvasia atgaivino lietuvių, atsakė juos nuo lenkių, tai jie iš lenkių agentų virto Rymo agentais.

Visa tas aiškiausiai pasirodė po Lietuvių Dienos, kada mūsų kunigai, vadovaujant savo šulni Kemešui, pačiu begėdiškiausiu būdu, pasiremami šlubais pretekstais ir priekabėmis, sumanė suardyti Centralinį Amerikos Lietuvių Komitetą—geriausią ir naudingiausią lietuvių įstaigą.

Kodėl jie ją ardo? Jie gali daug priekabių tam surasti, bet jos neislaiko ir neislaikys jokios kritikos. Svarbiausios priežasties jie aiškiai neparodo, o ji yra tame, kad klerikalai negalėjo gauti visaus dabartinio Centralinio Komiteto ir prie tokių sąlygų negalėjo jo už apinasio vadžioti. Dirbti visi galėjo lygiai—ir gerai komitetas pasidarbavo, bet bosauti nei viena sriovė jame negalėjo. O jie nori bosauti. Jie patys sako tą atvirai, nesą, anot jų, "katalikų yra daugiau", tai ir jie privalo turėti daugiau atstovų komitete."

Tas reikalavimas būtų teisingas, jeigu mūsų klerikalai nepamirštų, kad jieskodami didesnių privilegijų, jie privalo nepamiršti ir apie didesnes priedermes, t. y. norėdami didesnių teisių Komitete, jie privalo ir daugiau darbuotis. Vienok iš Komiteto darbavimo jau matėme, kad klerikalai atstovai komitete beveik nieko nesidarbavo, palikdami patį sunkiausią darbą atlikti tautininkų atstovams. Reikia jie manė, kad esą mes turėsime privilegijas, o jus—darbą, kitais žodžiais tariant: jus busite jaučiami, o mes jumis arsimė ir už jūsų darbą mes atsiimsime nuo istorijos užmokestį. Ir po to viso jie dar drįsta kalbėti apie "demokratiškumą".

Tautininkai sutiko ne sykį turėti komitete ir mažumą atstovų, bet ar tas gėlbėjusieji pilnoni vienybė? Ne. Ir niekad nesigėlbės, nes klerikalai nori ne vienybės, bet bosavimo. Vadinasi, jiem gali gale ne Lietuvos reikalai rūpi, bet pirmiausia savo luomo viršenybė. Falsifikuoti jie yra patriotai, ir nors sykį mes juos pažinome.

Ir visuomenė turės su jais kovoti lygiai tiek, kiek su atvirais Lietuvos priešais—dar net daugiau, nes toki falsify patriotai yra net pavojingėsi mūsų tautai, negu atvirai jos priešai—socialistai.

Kad tautininkai norėjo sueti širdingon vienybės su kitomis sriovėmis, tai dabar po trijų metų, jau visiems aišku, aiškiau ir negali būti. Ir todėl jie turi visų sveikai protaujančių lietuvių užuojautą.

Tai falsifikuoti patriotai—tie klerikalai. Jiems rūpi visų pirmausia, kad visi Lietuvos reikalai pakliūtų į kunigų rankas. Nesakyčiau, kad visi kunigai—tai jau ir klerikalai. Juk turėjome valančių, turėjome Baranaušką, Strazdėlį, Jaunių. Lietuviai, kas jie nebutų, visados su pagarbą minės šiuos ir jiem panašius vardus, nes jie buvo tikri tėvynainiai—darbavosi Lietuvos laisvę. Aš manau, kad ir dabar yra tarp kunigų ne vienas tikras tėvynainis, gėdijantis savo tėvynės laimės, o ne savo luomo viršenybės ir viešpatavimo. Yra tokių. Bet turbut neapsiriksiu, sakysdamas, kad didesnis dalis kunigijos yra širdyje klerikalai. Juk mes girdėjome jau senai jų šauksmą: "Tegul geriausias prasmenga Lietuva, jeigu ji nebus katalikiška." Ir dabar vėl neseniai kunigiskas laikraštukas "Dona" ir "Tikyba" skelbia, kad girdi nereik Lietuvai laisvės, nes joje galėtų užpūnauti laisvamaniai ir bėdieviai, ir kiti nekuniginiai. O klerikalų vadas "Darbininkas" ramina savo tą draugų, kad nesibijotų, nes jie sau duosią rodą su tais "bėdiejais" ir valdžią vis vien paimsią ir savo rankas. Apie patį principą jis neužsimena; jis nenurodo, kad toks patriotizmas—tai tik falsifikuotas patriotizmas. Ir kaip nurodys, kad ir jis pats mano, kad gerai būtų Lietuvos nepriegulmę, bet kad tik kunigai jo valdžią turėtų.

Kunigai anuomet galia gulde už Lietuvą ir kraują liejo, bet tai buvo dar prieš pabaigą 14-to šimtmečio. Nuo Jogailos laikų kunigai mūsų kraštą sulenkino, o dabar nors lietuvių ji atgal, tai kaip matyt todėl, kad patiemis joje valdžią gauti. Jie savo valdžią, savo interesus labiausiai myli negu Lietuvos interesus. Pas juos pirmoji vietą kunigijai, ir jos interesai, o antroji vietoj Lietuva—jezuitiskai tariant: "Viskas Lietuvai, o Lietuva Kristui." Tai gi permaina nedidelė: pirmiau jis buvo ištikimi Lenkijos tarnai, o dabar, kuomet Poškos, Dankanto, Valančiaus, Kudirkos, Basanavičiaus dvasia atgaivino lietuvių, atsakė juos nuo lenkių, tai jie iš lenkių agentų virto Rymo agentais.

Visa tas aiškiausiai pasirodė po Lietuvių Dienos, kada mūsų kunigai, vadovaujant savo šulni Kemešui, pačiu begėdiškiausiu būdu, pasiremami šlubais pretekstais ir priekabėmis, sumanė suardyti Centralinį Amerikos Lietuvių Komitetą—geriausią ir naudingiausią lietuvių įstaigą.

Kodėl jie ją ardo? Jie gali daug priekabių tam surasti, bet jos neislaiko ir neislaikys jokios kritikos. Svarbiausios priežasties jie aiškiai neparodo, o ji yra tame, kad klerikalai negalėjo gauti visaus dabartinio Centralinio Komiteto ir prie tokių sąlygų negalėjo jo už apinasio vadžioti. Dirbti visi galėjo lygiai—ir gerai komitetas pasidarbavo, bet bosauti nei viena sriovė jame negalėjo. O jie nori bosauti. Jie patys sako tą atvirai, nesą, anot jų, "katalikų yra daugiau", tai ir jie privalo turėti daugiau atstovų komitete."

Tas reikalavimas būtų teisingas, jeigu mūsų klerikalai nepamirštų, kad jieskodami didesnių privilegijų, jie privalo nepamiršti ir apie didesnes priedermes, t. y. norėdami didesnių teisių Komitete, jie privalo ir daugiau darbuotis. Vienok iš Komiteto darbavimo jau matėme, kad klerikalai atstovai komitete beveik nieko nesidarbavo, palikdami patį sunkiausią darbą atlikti tautininkų atstovams. Reikia jie manė, kad esą mes turėsime privilegijas, o jus—darbą, kitais žodžiais tariant: jus busite jaučiami, o mes jumis arsimė ir už jūsų darbą mes atsiimsime nuo istorijos užmokestį. Ir po to viso jie dar drįsta kalbėti apie "demokratiškumą".

Tautininkai sutiko ne sykį turėti komitete ir mažumą atstovų, bet ar tas gėlbėjusieji pilnoni vienybė? Ne. Ir niekad nesigėlbės, nes klerikalai nori ne vienybės, bet bosavimo. Vadinasi, jiem gali gale ne Lietuvos reikalai rūpi, bet pirmiausia savo luomo viršenybė. Falsifikuoti jie yra patriotai, ir nors sykį mes juos pažinome.

Ir visuomenė turės su jais kovoti lygiai tiek, kiek su atvirais Lietuvos priešais—dar net daugiau, nes toki falsify patriotai yra net pavojingėsi mūsų tautai, negu atvirai jos priešai—socialistai.

Kad tautininkai norėjo sueti širdingon vienybės su kitomis sriovėmis, tai dabar po trijų metų, jau visiems aišku, aiškiau ir negali būti. Ir todėl jie turi visų sveikai protaujančių lietuvių užuojautą.

Tai falsifikuoti patriotai—tie klerikalai. Jiems rūpi visų pirmausia, kad visi Lietuvos reikalai pakliūtų į kunigų rankas. Nesakyčiau, kad visi kunigai—tai jau ir klerikalai. Juk turėjome valančių, turėjome Baranaušką, Strazdėlį, Jaunių. Lietuviai, kas jie nebutų, visados su pagarbą minės šiuos ir jiem panašius vardus, nes jie buvo tikri tėvynainiai—darbavosi Lietuvos laisvę. Aš manau, kad ir dabar yra tarp kunigų ne vienas tikras tėvynainis, gėdijantis savo tėvynės laimės, o ne savo luomo viršenybės ir viešpatavimo. Yra tokių. Bet turbut neapsiriksiu, sakysdamas, kad didesnis dalis kunigijos yra širdyje klerikalai. Juk mes girdėjome jau senai jų šauksmą: "Tegul geriausias prasmenga Lietuva, jeigu ji nebus katalikiška." Ir dabar vėl neseniai kunigiskas laikraštukas "Dona" ir "Tikyba" skelbia, kad girdi nereik Lietuvai laisvės, nes joje galėtų užpūnauti laisvamaniai ir bėdieviai, ir kiti nekuniginiai. O klerikalų vadas "Darbininkas" ramina savo tą draugų, kad nesibijotų, nes jie sau duosią rodą su tais "bėdiejais" ir valdžią vis vien paimsią ir savo rankas. Apie patį principą jis neužsimena; jis nenurodo, kad toks patriotizmas—tai tik falsifikuotas patriotizmas. Ir kaip nurodys, kad ir jis pats mano, kad gerai būtų Lietuvos nepriegulmę, bet kad tik kunigai jo valdžią turėtų.

Kunigai anuomet galia gulde už Lietuvą ir kraują liejo, bet tai buvo dar prieš pabaigą 14-to šimtmečio. Nuo Jogailos laikų kunigai mūsų kraštą sulenkino, o dabar nors lietuvių ji atgal, tai kaip matyt todėl, kad patiemis joje valdžią gauti. Jie savo valdžią, savo interesus labiausiai myli negu Lietuvos interesus. Pas juos pirmoji vietą kunigijai, ir jos interesai, o antroji vietoj Lietuva—jezuitiskai tariant: "Viskas Lietuvai, o Lietuva Kristui." Tai gi permaina nedidelė: pirmiau jis buvo ištikimi Lenkijos tarnai, o dabar, kuomet Poškos, Dankanto, Valančiaus, Kudirkos, Basanavičiaus dvasia atgaivino lietuvių, atsakė juos nuo lenkių, tai jie iš lenkių agentų virto Rymo agentais.

Visa tas aiškiausiai pasirodė po Lietuvių Dienos, kada mūsų kunigai, vadovaujant savo šulni Kemešui, pačiu begėdiškiausiu būdu, pasiremami šlubais pretekstais ir priekabėmis, sumanė suardyti Centralinį Amerikos Lietuvių Komitetą—geriausią ir naudingiausią lietuvių įstaigą.

Kodėl jie ją ardo? Jie gali daug priekabių tam surasti, bet jos neislaiko ir neislaikys jokios kritikos. Svarbiausios priežasties jie aiškiai neparodo, o ji yra tame, kad klerikalai negalėjo gauti visaus dabartinio Centralinio Komiteto ir prie tokių sąlygų negalėjo jo už apinasio vadžioti. Dirbti visi galėjo lygiai—ir gerai komitetas pasidarbavo, bet bosauti nei viena sriovė jame negalėjo. O jie nori bosauti. Jie patys sako tą atvirai, nesą, anot jų, "katalikų yra daugiau", tai ir jie privalo turėti daugiau atstovų komitete."

Tas reikalavimas būtų teisingas, jeigu mūsų klerikalai nepamirštų, kad jieskodami didesnių privilegijų, jie privalo nepamiršti ir apie didesnes priedermes, t. y. norėdami didesnių teisių Komitete, jie privalo ir daugiau darbuotis. Vienok iš Komiteto darbavimo jau matėme, kad klerikalai atstovai komitete beveik nieko nesidarbavo, palikdami patį sunkiausią darbą atlikti tautininkų atstovams. Reikia jie manė, kad esą mes turėsime privilegijas, o jus—darbą, kitais žodžiais tariant: jus busite jaučiami, o mes jumis arsimė ir už jūsų darbą mes atsiimsime nuo istorijos užmokestį. Ir po to viso jie dar drįsta kalbėti apie "demokratiškumą".

Tautininkai sutiko ne sykį turėti komitete ir mažumą atstovų, bet ar tas gėlbėjusieji pilnoni vienybė? Ne. Ir niekad nesigėlbės, nes klerikalai nori ne vienybės, bet bosavimo. Vadinasi, jiem gali gale ne Lietuvos reikalai rūpi, bet pirmiausia savo luomo viršenybė. Falsifikuoti jie yra patriotai, ir nors sykį mes juos pažinome.

Ir visuomenė turės su jais kovoti lygiai tiek, kiek su atvirais Lietuvos priešais—dar net daugiau, nes toki falsify patriotai yra net pavojingėsi mūsų tautai, negu atvirai jos priešai—socialistai.

Kad tautininkai norėjo sueti širdingon vienybės su kitomis sriovėmis, tai dabar po trijų metų, jau visiems aišku, aiškiau ir negali būti. Ir todėl jie turi visų sveikai protaujančių lietuvių užuojautą.

Tai falsifikuoti patriotai—tie klerikalai. Jiems rūpi visų pirmausia, kad visi Lietuvos reikalai pakliūtų į kunigų rankas.

Nesakyčiau, kad visi kunigai—tai jau ir klerikalai. Juk turėjome valančių, turėjome Baranaušką, Strazdėlį, Jaunių. Lietuviai, kas jie nebutų, visados su pagarbą minės šiuos ir jiem panašius vardus, nes jie buvo tikri tėvynainiai—darbavosi Lietuvos laisvę. Aš manau, kad ir dabar yra tarp kunigų ne vienas tikras tėvynainis, gėdijantis savo tėvynės laimės, o ne savo luomo viršenybės ir viešpatavimo. Yra tokių. Bet turbut neapsiriksiu, sakysdamas, kad didesnis dalis kunigijos yra širdyje klerikalai. Juk mes girdėjome jau senai jų šauksmą: "Tegul geriausias prasmenga Lietuva, jeigu ji nebus katalikiška." Ir dabar vėl neseniai kunigiskas laikraštukas "Dona" ir "Tikyba" skelbia, kad girdi nereik Lietuvai laisvės, nes joje galėtų užpūnauti laisvamaniai ir bėdieviai, ir kiti nekuniginiai. O klerikalų vadas "Darbininkas" ramina savo tą draugų, kad nesibijotų, nes jie sau duosią rodą su tais "bėdiejais" ir valdžią vis vien paimsią ir savo rankas. Apie patį principą jis neužsimena; jis nenurodo, kad toks patriotizmas—tai tik falsifikuotas patriotizmas. Ir kaip nurodys, kad ir jis pats mano, kad gerai būtų Lietuvos nepriegulmę, bet kad tik kunigai jo valdžią turėtų.

Kunigai anuomet galia gulde už Lietuvą ir kraują liejo, bet tai buvo dar prieš pabaigą 14-to šimtmečio. Nuo Jogailos laikų kunigai mūsų kraštą sulenkino, o dabar nors lietuvių ji atgal, tai kaip matyt todėl, kad patiemis joje valdžią gauti. Jie savo valdžią, savo interesus labiausiai myli negu Lietuvos interesus. Pas juos pirmoji vietą kunigijai, ir jos interesai, o antroji vietoj Lietuva—jezuitiskai tariant: "Viskas Lietuvai, o Lietuva Kristui." Tai gi permaina nedidelė: pirmiau jis buvo ištikimi Lenkijos tarnai, o dabar, kuomet Poškos, Dankanto, Valančiaus, Kudirkos, Basanavičiaus dvasia atgaivino lietuvių, atsakė juos nuo lenkių, tai jie iš lenkių agentų virto Rymo agentais.

Visa tas aiškiausiai pasirodė po Lietuvių Dienos, kada mūsų kunigai, vadovaujant savo šulni Kemešui, pačiu begėdiškiausiu būdu, pasiremami šlubais pretekstais ir priekabėmis, sumanė suardyti Centralinį Amerikos Lietuvių Komitetą—geriausią ir naudingiausią lietuvių įstaigą.

Kodėl jie ją ardo? Jie gali daug priekabių tam surasti, bet jos neislaiko ir neislaikys jokios kritikos. Svarbiausios priežasties jie aiškiai neparodo, o ji yra tame, kad klerikalai negalėjo gauti visaus dabartinio Centralinio Komiteto ir prie tokių sąlygų negalėjo jo už apinasio vadžioti. Dirbti visi galėjo lygiai—ir gerai komitetas pasidarbavo, bet bosauti nei viena sriovė jame negalėjo. O jie nori bosauti. Jie patys sako tą atvirai, nesą, anot jų, "katalikų yra daugiau", tai ir jie privalo turėti daugiau atstovų komitete."

Tas reikalavimas būtų teisingas, jeigu mūsų klerikalai nepamirštų, kad jieskodami didesnių privilegijų, jie privalo nepamiršti ir apie didesnes priedermes, t. y. norėdami didesnių teisių Komitete, jie privalo ir daugiau darbuotis. Vienok iš Komiteto darbavimo jau matėme, kad klerikalai atstovai komitete beveik nieko nesidarbavo, palikdami patį sunkiausią darbą atlikti tautininkų atstovams. Reikia jie manė, kad esą mes turėsime privilegijas, o jus—darbą, kitais žodžiais tariant: jus busite jaučiami, o mes jumis arsimė ir už jūsų darbą mes atsiimsime nuo istorijos užmokestį. Ir po to viso jie dar drįsta kalbėti apie "demokratiškumą".

Lietuvių Vakarų Syracuse Universitete.

Vasario 14 d. Cosmopolitan Klube, Syracuse'o Universitete atsituvo vakaras, kurio visas programos buvo pašvęstas Lietuvai. Bene pirmas bus atsitikimas, kad Amerikos Universitete taip plačiai būtų pakeltas mūsų tautinis klausimas. Apie tai geriausiai paaiškins paties programos turinys, kuris buvo sekantis:

Vakara atidarė pasveikinimo prakalbė klubo prezidentas V. K. Sugareff (bulgaras). Muzikos ir dainų programas susidėjo grynai iš lietuviškų veikalių, kaip tai: "D. L. K. Vytauto Maršas" (P. Stankevičiaus) Simkai "Plaukė Sau Laivelis"—abudu veikalių išpildė ant pjano p. C. T. Anstien; Petrausko "Saulė Raudona" išpildė ant smuiko p. W. Roosa, pritariant pjano p. leli Gianni Bertorotta. Vietrolis rekordais duota sekancias lietuvių tautiškas dainas: "Saulė raudona", "Jojau dieną, jojau naktį", "Kur banguoja Nemunėlis", "Lietuva, Tėvynė mūsų". Apart to amerikonus supažindino su lietuvių poezijos tvariniais p. J. Žuris, M. J. Kvietkus, kurie vertė sudeklavimo sekancius veikalius: "Labora" Kudirkos ir "Kare" bei "Vaidyla" Vaičiūčio. Buvo dar taipgi išpildyti ant pjano per p. L. Caldwell, Simkai "Scherzo".

Programo viduryj buvo turiniga Dr. Jono Šliupo kalba ant temato "Lietuvių Atbudimas". Dr. Šliupas, tyčia vakarą užkviestas, atsilankė viršimintan studentų kluban dar 13 d. vasario, ir daug pasiūlymų turėjo su studentais. Ant rytojaus daktaras turėjo pasikalbėjimą su kanclerių Day, o dienos laiku skaitė lekciją studentams klasės profesorius Flick'o ir prof. Colegrove. Šios lekcijos pasiklausė apie 300 studentų ir studencijų ir apie 10 universiteto profesorų.

Dr. Šliupo lekcijos tema buvo "Kodėl reikia studijuoti Lietuvių istoriją ir kalbą". Matoma, lekcija puštinai patiko, nes ant "Lietuvių Vakarų", kuris atsituvo tą pačią dieną apie 8 val. vakare, prisirinko net miesto veikėjų ir apie 20 universiteto profesorius. Vakare Dr. Šliupas kalbėjo temoj: "Lietuviai netolimoj praeityje, šiądien ir ateityje." Kalba tęsėsi apie 1½ valandos ir amerikoni turėjo bene pirmą progą nuodugniai susipažinti su Lietuvos klausimais.

Vietiniai anglų laikraščiai neturėjo daug-ką parašyti apie lietuvių iš tos priežasties. Ant rytojaus Dr. Šliupas sugrįžo namo, bet kaip teko girdėti, syrausiečiai ketina dar sykį Dr. Šliupą pakviesti.

Abelnai paėmus, šitas vakaras buvo didžiulė lietuviams naudingas ir užtai visą padėką priklauso p. P. J. Žiurui, vietinio universiteto studentui ir profesorui Flick, kurie du šitą visą vakarą surengė. Jeigu lietuvių galėtų daugiau panašių vakarų surengti panašiose vietose—nauda mūsų tautai būtų iš to milžiniška.

Tai gi ištiko verti yra širdingos lietuvių padėkos visi, kurie prie to madingo darbo prisidėjo.

N. N.

G. A. L. Komiteto Susižavėjimo Protokolas.

Susižavėjimas įvyko sausio 16 d. 1917 m. World Building New York, N. Y.

1 Sesija. 10 a. m.

Susirinkimą atidarė p. J. S. Lopatto pirm., sekretoriauja kun. Dr. Pr. Augustaitis. Susirinkimui dalyvauja šie komiteto nariai: P. J. S. Lopatto, pirm., Kun. Dr. V. Bartuska, kun. Dr. Pr. Augustaitis, Dr. J. Šliupas pp. V. K. Račkauskas, R. Karuža, M. Salčius, F. Živatkaukas, T. Pankstis.

— P. p. J. Miliauskas ir V. Lukoševičius negalėdami asmeniškai dalyvauti atsiunčia ant rašto įgaliojimus kun. Augustaitis juos atstovauti ir už juos

balsuoti visuose šio susirinkimo nutarimuose. P. R. Karuža įneša, kad kun. Pr. Augustaitis nors ant rašto įgaliojatos balsuoti už pp. V. Lukoševičių ir J. Miliauską, tačiau balsavimo teisę jam negali būti suteikta. P. R. Karužos įnešimas balsų didžiuliu priimtas. Susirinkimui atmetus pp. J. Miliauską ir V. Lukoševičiaus kun. Augustaitis įteigė suteiktus įgaliojimus, C. A. L. Komiteto nariai kun. Pr. Augustaitis ir kun. Bartuska įneša susirinkimui sekančio turinio protestą:

"Kadangi C. A. L. Komiteto tautininkų narių nutarimas, kuriame atmetamas pp. J. Miliauskas ir V. Lukoševičiaus kun. Pr. Augustaitis legaliai jam suteikti įgaliojimai atstovauti ir balsuoti už juos šiame susirinkime užgauna visus katalikus, nepriešingai jūjų atstovų prieš balsavimo; kadangi likus tokiu būdu tik dviem katalikų atstovams prieš 6 tautininkus, nes p. J. S. Lopatto laikėsi nuostaliai, negali būti palaikyta lygsvara, kaip reikalauja Wilkes-Barre, Pa. visuotinio susižavėjimo nutarimas ir mintis, pertai mudu žemiau pasirašiusiu C. A. L. Komiteto nariu protestuojame prieš tokį C. A. L. Komiteto pasielgimą ir už jojo nutarimų kenksmingumą visuomenei pasekmes, jeigu tai atsitiktų, neatsakome."

Dr. J. Šliupas įneša, kad šitas protestas būtų atmetas ir protokole neminėtų vienok balsų didžiuliu nutarta protestą ir protokolu įtraukti.

Toliau skaitomas C. A. L. Komiteto susižavėjimo įvykusio Lapkr. 30 d. 1916. Wilkes-Barre, Pa. protokolas, kuris tapo priimtas.

— Įstymio komisijos raportas tagų ir raikiškų klausime, kurį skaito p. M. Salčius. Po raportu pasirašė kun. J. Dobuzinskis ir p. Strumskis.

Sulyg daromų prikišimų Dr. Šliupui, buk jis įskundęs socialistas R. Kryžiui, mutarta vėl, kad Dr. Šliupo laiškas būtų pridėtas prie protokolo ir pagarsintas, iš ko paaiškės kiek tuose prikišimuose esama teisybės.

Galutinos atskaitos klausime iš "Liet. Dienos" surinktų aukų p. M. Salčius praneša, kad Centralinė raštinė ne negalėjusi padaryti, nes aukos da vis ateina, ne visi komitetai atsiuntė savo darbo apyskaitas, etc.....

Apskritai imant, aukų skaitlės atrodo šitaip:

Central Com. (personal Checks).	300.20
Central Com. (Cities)	4200.38
Central Com. (personal)	562.17
Cent. Com. (Loan from Lith. Fund).	896.72
Liberty Bank (Cities)	\$36,678.67
Liberty Bank (personal)	256.00
Red Cross Soc. Washington, D. C.	125,802.13
Mr. W. Lucas, trans. from Rev. Augustaitis	136.07
Mr. W. Lucas, Loan from Lith. Fund	1103.28
Mr. W. Lucas	

kusius apie \$70,000.00 (kiek galutina apyskaita parodys) užimto Lietuvoje į Vilnių p. Smetonos ir kun. Dogelio vardais.

C. Raštinės perkėlimas: p. M. Salčius praneša, jog jisai apsiėmęs ir toliau dirbti C. A. L. Dienos komitete ir pigesne kaina, būtent \$15.00 į savaitę, bet tik tuomet jeigu Centr. Raštinė bus perkelta į New Yorką, nes jau pats tenai turis keltis. Be to C. Raštinės perkėlimą iš Wilkes-Barre, Pa. New York'an motyvuojama tuo, kad C. Raštinė turi butinai būti didesniame Centre. Kun. Augustaitis ir kiti už palikimą C. Raštinės Wilkes-Barre, Pa. ir be to kun. Augustaitis sutvarkius svarbesnius "Liet. Dienos" reikalus, apsiima Centralės raštinės darbą atlikti dovanai. Balsų didžiama nutariama persikelti p. M. Salčiui į New Yorką, perkelti tenai ir Centralę raštinę, ir jam mokėti \$15.00 į savaitę.

Susirinkimo prezidentas:—

J.S. Lopatto.

Susirinkimo Sekretorius:—

Kun. Pr. Augustaitis.

CHICAGOS KUOPAI.

TMD, 22 kupa turės savo mėnesinį susirinkimą nedėlio, vas. 25 d. Aušros svetainėje, 3001 So. Halsted St. 2 val, po pietų. Sitame susirinkime bus svarstoma daug svarbių dalykų liečiančių ypatingai pačios kuopos reikalus ir todėl linkėtina būtų, kad kiekvienas kuopos narys pasir-pintų ateiti į šitą susirinkimą.

Kuopos Valdyba.

VON HINDENBURG

VON HINDENBURG.

Jis dabar yra galingiausias žmogus visoje Vokietijoje. Ir pats kai-zeris turi jį klausyti. Jis yra vyriausias perdetinis vokiečių kariškojo štabo; jis taipgi nusprendė paleisti vokiškus submarinus, kad jie skandintų viską be mažiausio pasigailejimo.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

p. Ponas. Sunaudosim sekanč. m. numerį. Meldžiame ir tankiaus rašinėti.

p. Juozas Petručiūnas, Lester, Colo. Penkis dollius gavome. Sulyg Jus noro \$2.00 aukų nukentėjusiems nuo karės pasiuntim Lietuvos Gelbėjimo Fondan. Ačiū.

V. B. Jus rašėte negalime sunaudoti, nes nesuprantame apie ką jame yra rašoma.

Jonui K. D. Jus vertimas labai silpnas; sunaudoti jo negalime.

Apgarsinimai.

NEŽINYSTĖ NĖRA ISSITEISINIMU.

Nežinystė nėra išsiteisinimų įstatymai, ar higienai. Bet dažnai yra girdima: "Aš nežinojau, kad tas gali pakenkti mano sveikatai!" Tame ir dalykas: Mes labai interesojuojamės politika, mes bealo užimti draugijoje, bet ne daug kreipiame domos į mūsų kuną. Vienu pamatinu principu yra užlaikymas kuno liūso nuo išmetamųjų dalykų, kuriuose veisiasi ir auga bakterijos. Trinerio Amerikinis Karčiojo Vyno Eliksyras yra geriausias iš visų vaistų, kurie gelbsti prašalinti išmetamuosius dalykus. Jis išvalo žarnas ir po daug sustiprina jas. Vidurių užkietėjimas, galvos skaudėjimas, migrena, nervotumas, netekimas noro valgyti ir energijos, visos tokios ligos pranyksta kuną paliusavus nuo išmetamųjų dalykų. Reikalauk Trinerio Amerikinio Karčiojo Vyno Eliksyro, neimk pigių pamegdžiojimų! Kaina \$1.00. Aptiekose. Trinerio Linimentas yra

tikrai neapsieinamų dalykų kiek-
nai šeimynai, nes jis suteikia
greitą ir tikrą pagalbą nuo rama-
tyr ir neuralgijos; taipogi nuo pa-
maitinimų, sutimimų ir tt. Kain-
a 25 ir 50c, krasa 35 ir 60c.
Jos. Triner, išdirbėjas chemikas,
1333-1339 So. Ashland Ave., Chi-
cago, Ill.

Račiuno Nauji Judomi Pa-
veiksai iš Sibiro gyvenimo ir
vargų. Vokiečių šeiminkavi-
mas mūsų tėvynėje ir Lietuvos
pabėgėliai. Bus ir iliustruotos
dainelės. Sudainuos p. E. Ra-
čiūnienė.

Bus rodomi:

Ketvergo vakare, vasario 22-a
1917 m. F. Burbos Salėje; Ed-
wardsville, Pa.

Subatos vak. vasario 24-tą d.
Auditorium Salėje, Scranton, Pa.

Nedėlios vak. vasario 25 d.,
Reeles Theatre Wamamie, Pa.

Panedėlio vak. vasario 26 d.
Slavokų Sakalų Salėje, So. Beth-
lehem, Pa.

Serėdos vak., vasario 28 d. W.
Boczowski Salėje, Mahanoy,
City, Pa.

A. T. Račiūnas.

PRANEŠIMAS.

Vasario 1 d. 1916 m. John Brus
(Bruzga) mirė kasyklose Oatman,
Ariz., Mohave County. Jisai paėjo iš
Kauno gub., rodos, Raseinių pav.,
buvo 6 metų augėlio, žviesių plaukų,
mėlynų akių, kiek žinau, buvo ne-
vedęs, turėjo seserį Chicagoje ir pa-
liko tris tukstančius dolerių bankoje
ir labai daug sėrų. Visos popieros
tebėra Tom Reed Mining ofise, Oat-
man, Ariz. Jisai iš amato buvo šiau-
das. Platanėms žmogus reikia ra-
syti angliškai ir kreiptis šituo adresu
Mike White,
Oatman, Ariz.

Pajieškojimai.

Pajieškau Marės Bagdoniūtės iš
Naujadvario, ar Luitiškių, Padovini-
gm., Kalvarijos pav., Suvalkų gub.
Gyveno 625 Rochford St., Kishva-
ree, Ill. Turiu labai svarbų reikalą.
Atsiskaityti adresu:
Vincas Draugelis,
7018 St. Clair St., Cleveland, O.

Pajieškau savo giminitės Barbo-
ros Rimkaitės, Kauno gub., Šilutės
pav., Papylių vol., kaimo Burbiš-
kės. Aple 4 metai Amerikoje. Ro-
dosi, kad gyvena Bostone, Masa.
Ji pati, ar kas kitas malonėkite duo-
ti žinią adresu:
Kazimieras Daunis,
797 Bank St., Waterbury, Conn.

Ant Pardavimo.

PARDAVIMUI AR ISMAINYMU.
Namas, Ladd, Ill., dviem pagy-
venimais parduodama labai pigiai,
arba savininkas sutinka išmainyti
ant lotų Gary, Ind., arba ant auto-
mobiliaus. Atsiskaityti šiuo adresu:
Kaz. Mockus, Box 285, Tolleston,
Gary, Ind.

PARSIDUODA SALIUNAS.

Prie geros gatvės dideliame mie-
ste, apgyventame lietuvių, lenkų ir
visokių kity tautų; salionas netoli
nuo fabriky ir kasykly; labai gera
vieta kokios nebuk tautos žmogui.
Artesnės žinioms galima atvažiuo-
ti, arba per laiškus susizinti. Va-
žiuojant reikia pataikyti subatę, ar
nedėlio, nes tik tasyk esu namie;
kitu laiku esu ant farmos. Adresas
toks: 3118 S. Adams St., Peoria, Ill.

I PARDAVIMĄ PIGIAI.

Trimi sėdynėmis barzdų skutykla
geroj vietoj lietuviui pietinėj dalyj.
—James J. Barry Co., 434 So. Dear-
born St., Phone: Harrison 5839.

I PARDAVIMĄ.

Naujas namas, tris mėnesiai sta-
tytas su vieta valgomų daiktų san-
krovali ir mėsiniai, arti lietuvių
bažnyčios, lietuvių apgyventoj ir
smarkiai kilančioj aplinkėj; namas
su visokiais įtaisymais—gagas, elek-
tra, maudynė; geriausia atėjis biz-
nui. Kaina \$6,500. Keturi tukstan-
čiai pinigais, o 2,500 išmokestimis.
Savininkas parduoda dėlto, kad li-
tuviškai nesuskalba. Artesnės ži-
nioms reikia kreiptis adresu: 4500
Tolman Ave., Petro Vengelausko
smuklėj.

KARĖ! KARĖ!

Pamatyk Pasaulį karliaujant! 300
fotografuotų paveikslų su apskaity-
mais aštuoniuose spalvose, nei du nėra
vienodu, nuimti nuo tikrų atsitikimų
įvairiose mušliaukių dalyse Europoje.
Pristyks 35c. Express Money
orderiu, arba 25c. sidabru ir 10c. kra-
sos ženkleliais. Reikalaujama agentų.
Lewis Hayden,
P. O. Box 1061, Renton, Wash.

Reikalavimai.

REIKALAUJA DARBININKŲ.
Pilnai yra darbo vyrams ir mote-
rimis restauracijose, fabrikuose ir pri-
vatiniuose namuose; užmokestis yra
geriausia, kokia yra mokama Chica-
goje. Vyrams \$2.75 į dieną, nuo 25c.
iki 30c. į valandą. Adresas toks:
Atlas Employment Office,
6300 So. Halsted St., Chicago, Ill.
3rd floor, Room F.
Telefonas Normal 162.

JOSEPH A. AMBROZIUS
Lietuviai Advokatas
Yra viešasis bylos vienos telefonas
1008 Title & Trust Bldg., Chicago, Ill.
Ofisai: 1214 So. Halsted Street

DR. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS: Kamp. 31 ir So. Halsted St.
(Byvenimas virš Aptiekos). CHICAGO.

F. P. BRADCHULIS
LAWYER
LIETUVIS ADVOKATAS
30 N. La SALLE ST., CHICAGO
ROOMS 1107-1114
Telephone Franklin 1178
BYV.: 3112 S. HALSTED ST., ARTI 31st ST.
TELEPHONE YARDS 2390

KELIAUJANTIS AGENTAS
Musų keliaujantis Agentas A. Ru-
kas lankosi po New Yorką, Jerse,
City ir aplinkinius miestelius. Jis už-
rašinėja "Lietuvą" ir renka apskelbi-
mus į mūsų laikraštį.

LIETUVA PUB. CO.

PETRAS VAITIEKUNAS.
"Lietuvos" keliaujantis agen-
tas yra mūsų įgaliotas užrašinėti
musų laikraštį, rinkti apskelbi-
mus ir pardavinėti knygas.
"Lietuva" Pub. Co.

Kosulys

Severos
Lietuviškas
Kalendorius
1917 metais jau
atspaudintas ir
pajieškamas
pajieškamas
pajieškamas
pajieškamas
pajieškamas
Dovanai

Severa's
Gothard Oil
[Severa's
Gothard Oil
Aliejus]
Yra finomas kiek-
viniuose namuose,
kaipo parfuminas
linimentas trintis
soranėlas vietas,
yraš gimusis iš
raumatizmo, per-
saldymo arba
uždegimo. 25 ir
50c.

SEVERA'S BALSAM FOR LUNGS (SEVEROS BALSAMAS PLAČIAMS)

Tuoj gydymo būdu gali naudotis ne tik suaugusieji,
bet ir vaikai. Net mažiausias kūdikis gali apturėti pa-
lengvinimą. Taigi vartok tuos vaistus nuo kosulio, per-
saldymo, užkimimo, nederinies gerklės skaudėjimo,
kosulio, gimusio iš pažandžių uždegimo ir nuo influen-
tinio kosulio.

Kaina: 25 ir 50c.

Prasima aptiekose reikalaujanti tikrai Severos Gydulio, saugoties dir-
tinųjų arba falsifikacijų ir visuomet pasakyti firmos vardą: "Severa's"
prie kiekvieno pirkimo. Jei vietos aptiekos negalima gauti, užsakius tuo-
jais bus pasiųsta.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

MILDA PRINTING HOUSE

Išdirbėjai Visokios Rūšies
Kalendorių
814 W. 33rd St. Chicago, Ill.
Telephone Drovers 7184

1917	JANUARY	1917
SUN.	MON.	TUE. WED. THU. FRI. SAT.
1	2	3 4 5 6
7	8	9 10 11 12 13
14	15	16 17 18 19 20
21	22	23 24 25 26 27
28	29	30 31

Tai yra sampelis kalendorių, kuriuos mes dir-
bame dviejose spalvose raudonai ir juodai. Ši-
tie kalendoriai yra dideli, 20 per 27 colius.
Taipgi 13 3/4 x 20 1/2. Biznieriui pradedą juos var-
toti vietoj seniau naudojamų su visokiais pagra-
žinimais. Dėl informacijų rašykite viršminėtu an-
trašu.

SPECIALIS IŠPARDAVIMAS

100 LAIPSNŲ GRYNOS DEGTINĖS

"South Shore Club" išpo valstybės bendroles

4 kvortos arba 1 galionas už ...\$2.45
8 kvortos arba 2 galionai už ...\$4.75
12 kvortos arba 3 galionai už ...\$6.95
RUSŲ MONOPOLINE DEGTINĖ 100
LAIPSNŲ.
Gryna, 4 bonkos už ...\$2.45
Gryna, 8 bonkos už ...\$4.75
Gryna, 12 bonkų už ...\$6.95

Pareiklaukite mūsų likierių, degtinių ir vynų kainų surašo.
Pinigai turi būti pristigti drauge su užsakymu, krasos ar
ekspreso prisaku.

ATMINKITE
kad garantuojame mūsų "SOUTH SHORE CLUB"
degtinę turinčią 100 laipsnių stiprumo, gryną, seną
ir gerą—arba sugrąžinsime jums pinigų atgal.

DYKAI
nuo dabar iki Kalėdų švenčių išsiųsime kiekvienam
didelį kalendorių 1917 metais.

IRA, R. & C. 111 W. Va Buren St. Chicago, Ill

Lietuvoje Europos Karės Metu.

Sioje knygoje p. A. M. Martus, senas amerikietis,
kuris prieš pat karę parvažiavo iš Amerikos į Lietuvą,
aprašinėja, ką jis savo akimis matė Lietuvoje laike karės.
Ji aprašinėja:

1. Nuo karės prasidėjimo iki Lietuva pateko vokie-
čiams.
2. Kaip kariūnė elgėsi su Lietuvos gyventojais.
3. Kaip susitvėrė lietuvių draugija nuo karės nuken-
tėjusius šelpiti ir jos darbas.
4. Lietuvių tremtinių kelionė iš tėvynės 1400 verstų
gilumon Rusijos pešiomis bei arkiais. Pats šios kny-
gos autorius dalyvavo šioje turtingoje skurdo kelionėje.
5. Katalikų su liuteronais nesutikimai ir už ką. Dau-
gelio iš jų yra pavadės, taipgi gyvenimo vietos pažymėtos.
Si knyga turi 77 puslapius, su daugeliu paveikslių.
KAINA 50 CENTŲ.

Norint ją gaut, siųskite užsakymą adresu:

Lietuva Publishing Co.

3252 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

PLATINKIT "LIETUVĄ"

Tegul Žmones Sprendžia

**Kaip Chicagos žmonės gaus Geres-
nę Kelionės Tarnybą? Tas yra dideliu
klausimu šios dienos visuomenei.**

Daug yra kalbama apie proponuojamas
naujas nuosavybės teises Kelių Bendrovėms
—ypatingai apie TŲ TEISIŲ ILGĮ reika-
lingą įvykinimui plataus plėno, patariamo
Miesto Kelių bei Tunelių Komisijos.

TEISIŲ ILGIS YRA LABAI SVAR-
BIU KLAUSIMU—svarbiu savo lietu-
vių kilnonės klausimo pusių, ypatingai to-
kių, kaip TARNYBA.

TARNYBA YRA VISŲ SVARBIAU-
SIU DALYKU VISUOMENEI. Tarnybos
rušis pirmiausiai priklauso nuo PATOGU-
MŲ tarnybos suteikimui.

Yra visiems žinoma, kad viršutinės ir
augštutinės linijos yra operuojamos mažne
iki PAČIŲ JŲ BĖGINĖS IŠGALĖS RIBŲ
susikimšusioj dalyj paskubos valandomis.

Kiekvienas materialis PAGERINIMAS
tarnybės TURI PAEITI NUO PATOGU-
MŲ. Žodžiu, reikia didesnės bėginės išgalės.
Miestas augo, bet bėginė išgalė didžiame vi-
durinime vertėvystės kvartale. Išstius metus
ant vietos stovėjo.

DIDESNĖ BĖGIŲ IŠGALĖ REIŠKIA
TAIPGI DIDESNĮ ĮTAISYMĄ, O ABU
DRAUGE REIŠKIA KUR KAS DIDES-
NES KAPITALO IŠLAIDAS.

Miesto Kelių ir Tunelių Komisija pada-
vė plėną, kurs reikalauja CHICAGOS PA-
TOGUMŲ SPARČIAI KILNONEI PADI-
DĖJIMO 150% PER ŠEŠIS METUS, iš-
siuosiamo \$90,000,000, ir plataus išvystymo
kilnonės patogumų už \$275,000,000.

ŠITOS IŠLAIDOS PRIDĖS PRIE
MIESTO DABARTINIO KILNONĖS TAI-
SLO 58 MYLIAS TUNELIŲ, 157 MYLIAS
AUGSTUTINIŲ IR 529 MYLIAS ŽEMU-
TINIŲ LINIJŲ.

Pagerinimas tarnybos šituo didžiulių pa-
togumų padidinimu yra galimas visuomenei
tik tasyk, jei miestas suteiks nuosavybės tei-
ses TOKIAM LAIKUI, PER KURĮ BUTŲ
GALIMA ŠITOS BAISIOS SUMOS PI-
NIGŲ SURINKTI.

YRA ABSOLIUTAI TIKRU DALY-
KU, KAD ŠITOS BAISIOS SUMOS NE-
GALIMA BUS SURINKTI IR ĮDĖTOJUI
ATMOKĖTI IŠ PENKCENTINIŲ ĮPLAU-
KŲ PER AMŽIUS KAIP PENKIAS
DEŠIMTIS METŲ.

New Yorko stebėtinai spartusis kilnonės
taislas įtaisyta sulig 50-metinių nuosavybės
teisių. Philadelphiai duota teisė suteikti
nuosavybės teisę 50 metams.

Chicagos žmonės liekasi pasakyti iki
kokio laipsnio jie nori proponuojamuosius
pagernimus padaryti. Galų gale klausimas
virsta finansine problema. PER KOKĮ IL-
GĮ LAIKO DUOTO NUOSAVYBĖS TEI-
SĖS GALIMA SURINKTI REIKALAU-
JAMUS MILIJONUS DOLERIŲ?

Kelių ir Tunelių Komisija, veikianti
Chicagos miestui pataria tam tikrus APSAU-
GOJAMUS DALYKUS, kurie beveik viso
kelių klausimo kontrolę—nuosavybės teisių
ilgį ir ką kita—paveda į žmonių rankas.

Išsina tas taip:

VIENA, LEIDŽIANT MIESTUI TŲ-
RETI TEISĘ NUPIRKTI BY KOKIU
LAIKU.

ANTRA, PAVESTI MIESTUI AP-
SKRITĄ KONTRALIATIVĄ TARNY-
BĖS, PRAILGINIŲ, SVARBESNIŲ
JŲ PRIEŽIURŲ IR T.T.

TREČIA, KUOMET SĄLYGOS PA-
TINKAMOS MIESTO TARYBAI BUS
ĮDĖTOS Į PADAVIDIJIMUS, VISA
PROPOZICIJA TURI BUTI PADUOTA
NUBALSUOTI ŽMONĖMS PRIIMTI AR
ATMESTI.

Šitos išlygos apima NUOSAVYBĖS
TEISIŲ ILGĮ, ILGĮ MIESTO KONTR-
LIATIVIMO TARNYBĖS ir visus kitus da-
lykus, svarbius išdirbimui plataus kilnonės
plėno.

Tokiu būdu yra proponuojama LEISTI
ŽMONĖMS NUSPREŠTI.

Mūsų sekantis apskelbimas šne-
kės apie kitus nuosavybės
teisių dalykus.

Chicago Surface Lines

Tai yra antra tilė apšneky
Kilnonės klausimo.

LIETUVIŲ
**UNIVERSAL
STATE BANK**

atsidarys

Kovo=March 3 d., 1917

Visus Lietuvius kviečia atidarymo
dienoje atsilankyti ir užmegzti bankinius biznio
ryšius naujame Banke.

Universal State Bank

Administracija

